Opłata pocztowa uiszczona gotówką!

Katowice, dnia 31 grudnia 1937.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Dział Administracji Szkolnej

Nr 12.

TREŚĆ:

Poz. 353.

Przedruk z Dziennika Ustaw R. P. nr 81, poz. 556 z 26. X. 1936 r.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 7 września 1936 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

Na podstawie art. 1 ustawy z dna 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych, której tekst jednolity został ogłoszony rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 864), zarządzam co następuje:

§ 1. W § 12 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 859), zmienionym rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 kwietnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 253) zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Podanie o dopuszczenie do egzaminu wnosi kandydat:

a) do kuratorium okręgu szkolnego, jeżeli odbywa lub odbył praktykę nauczycielską w szkole albo pozostaje lub pozostawał na stanowisku nauczycielskim; właściwe do przyjęcia i rozpoznania podania jest to kuratorium, na którego terenie kandydat pracował;

b) na ręce przewodniczącego komisji — jeżeli jest absolwentem studium pedagogicznego w Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w Warszawie lub w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, a nie pozostaje na praktyce nauczycielskiej albo nie pełni obowiązków nauczycielskich — przy czym dołącza wszystkie potrzebne dokumenty."

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(—) **W. Świętosławski.**
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

354.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
Warszawa.

OKÓLNIK Nr 81

z dnia 25 sierpnia 1937 r. (III PU-3281/37)

w sprawie podziału uczniów(ennic) na grupy przy nauczaniu niektórych przedmiotów w szkołach zawodowych.

W związku z przekształcaniem szkół zawodowych według nowego ustroju i wprowadzaniem nowych programów, Ministerstwo ustala od 1 września 1937 r. do odwołania następujące zasady podziału młodzieży na grupy przy nauczaniu niektórych przedmiotów:

1. W czasie nauczania zajęć warsztatowych w szkołach przemysłowych wszystkich typów może być stosowany podział na grupy zgodnie ze wskazówkami § 13 okólnika Nr 39 z dnia 30 kwietnia 1937 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 143).
2. We wszystkich typach szkół handlowych i administracyjnych podział klasy (oddziału) na grupy podczas nauki pisania na maszynach — uzależniony jest od ilości maszyn w szkole.
3. We wszystkich szkołach rolniczych, gospodarstwa wiejskiego i ogrodniczych klasę (oddział) podczas zajęć praktycznych można dzielić na grupy, odpowiadające ilości działów gospodarstwa szkolnego.
4. Klasa (oddział), licząca więcej niż 30 uczniów (ennic), może być dzielona na 2 grupy przy nauczaniu niżej wyszczególnionych przedmiotów:

A. SZKOŁY PRZEMYSŁOWE

W szkołach przysposobienia, niższych i gimnazjach — rysunki, rysunki zawodowe, rysunki techniczne, rysunki z ćwiczeniami plastycznymi, rysunki odręczne.

W gimnazjum elektrycznym:

		godz. wspólne	godz. grupowe
podstawy elektrotechniki z miern.	kl. I	— 4	2
	kl. II	— 2	2
urządzenia elektryczne	kl. III	— 3	1
	kl. IV	— 4	2
materiałoznawstwo z chemią	kl. IV	— 2	1
fizyka z maszynoznawstwem	kl. I i II	— 2	1
	kl. III	— 1	1
maszyny elektryczne z pomiarami	kl. III	— 3	2
kier. prąd. sil. elektr. z pomiarami	kl. IV	— 3	2
kier. tele i radiotech. elektr. z pomiarami	kl. IV	— 2	2
telefonia		— 2	2
telegrafia		— 1	2
radiotechnika		— 3	2

W gimnazjum mechanicznym:

		godz. wspólne	godz. grupowe
chemia z materiałoznawstwem		— 2	1
fizyka z maszynoznawstwem	kl. I i II	— 2	1
	kl. III	— 3	1
	kl. IV	— 1	1

W gimnazjum farbiarsko-wykończalniczym:

chemia z ćwiczeniami . . . . — wszystkie godziny grupowe

		godz. wspólne	godz. grupowe
fizyka z maszynoznawstwem	kl. I i II	— 2	1
	kl. III i IV	— 1	1

W gimnazjum przędzalniczym, dziewiarskim i tkackim:

chemia z materiałoznawstwem		— 2	1
fizyka z maszynoznawstwem	kl. I i II	— 2	1
	kl. III i IV	— 1	1

W gimnazjum krawieckim i bieliźniarskim:

fizyka	— 2	2
chemia	— 2	2
gospodarstwo domowe	— —	3
gimn. krawieckie materiałoznawstwo	— 2	2
gim. bieliźniarskie „	— 1	2

W liceum telekomunikacyjnym w kl. I:

	godz. wspólne	godz. grupowe
rysunek techniczny z nauką o rzutach I półrocze	— 3	3
II „	— —	2
podstawy elektrotechniki z miernictwem	— 6	2
warsztat obróbki	— —	6
fizyka w II półroczu	— 2	2
chemia z materiałoznawstwem w II półroczu	— —	2

W liceum elektrycznym w kl. I:

podstawy elektrotechniki	— 6	2
warsztaty obróbki metali w I półroczu	— —	4
„ „ „ i w II „	— —	3
rysunek techniczny z nauką o rzutach w I półroczu	— 3	4
„ „ „ „ „ „ w II „	— —	5
fizyka w II półroczu	— —	2
chemia z materiałoznawstwem w II półroczu	— —	3

W liceum mierniczym w kl. I:

polowa praktyka miernicza — III trymestr 48 godzin — podział na grupy od 15 do 20 uczniów na nauczyciela

	godz. wspólne	godz. grupowe
fizyka II trymestr	— 1	2
geometria wykreślna I trymestr	— 1	1
„ „ II „	— —	2
rysunek odręczny	— —	2

W liceum budowlanym w kl. I:

budownictwo	— —	9
materiałoznawstwo	— 1	1
ćwiczenia z ustrojów budowlanych	— —	2
	(podział jak przy zajęciach warsztatowych.)	
rysunek odręczny	— 3	3
fizyka w II półroczu	— 2	2
geometria wykreślna i perspektywa w II półroczu	— 2	2

W liceum drogowym i w liceum wodno-melioracyjnym w kl. I:

budownictwo w II półroczu	— 2	4
miernictwo w II półroczu	— 2	2
materiałoznawstwo	— 2	1
ćwiczenia stolarskie, ciesielskie, kowalskie	— —	3
	(podział jak przy zajęciach warsztatowych.)	
	godz. wspólne	godz. grupowe
fizyka w II półroczu	— 2	2
geometria wykreślna w I półroczu	— 2	1
„ „ w II „	— 1	2
rysunek odręczny	— —	2

W liceum mechanicznym
„ lotniczym i
„ samochodowym w kl. I:

		godz. wspólne	godz. grupowe
warsztaty I półrocze		— —	3
„ II „		— —	5
rysunek techniczny z nauką o rzutach	I półrocze	— 4	5
	II „	— —	6
fizyka	II „	— —	3
chemia techniczna	II „	— —	3

W szkole krawieckiej stopnia licealnego kl. I:

	godz. wspólne	godz. grupowe
materiałoznawstwo	— 2	2
zasady estetyki, ćwiczenia rysunkowe i plastyczne	— —	6

B. SZKOŁY HANDLOWE

W szkołach przysposobienia kupieckiego II stopnia:

	godz. wspólne	godz. grupowe
towaroznawstwo	— 2	2
organizacja i technika handlu	— 3	2
technika reklamy	— —	2

W szkołach przysposobienia kupieckiego II stopnia:

towaroznawstwo	— 2	2
technika reklamy	— —	2

W gimnazjach kupieckich:

		godz. wspólne	godz. grupowe
organizacja i technika handlu	kl. I i II	— —	4
technika reklamy	kl. I	— —	1
2-gie półrocze	kl. II	— —	2
	kl. III	— —	2
towaroznawstwo	kl. I	— 2	2
1-sze półrocze	kl. II	— 2	2
2-gie półrocze	kl. II	— —	2
towaroznawstwo	kl. III	— 1	2
„	kl. IV	— —	2
chemia	kl. II	— —	2
fizyka	kl. III	— —	2

W liceum administracyjnym w kl. I i II:

	godz. wspólne	godz. grupowe
biurowość i korespondencja	— —	2

W liceum handlowym:

towaroznawstwo	kl. I	— 1	2
„	kl. II	— —	2

C. SZKOŁY GOSPODARCZE

W szkołach przysposobienia w gospodarstwie rodzinnym I i II stopnia oraz w liceach gospodarczych całkowitemu podziałowi na 2 grupy podlegają: zajęcia praktyczne, towaroznawstwo, chemia i zasady estetyki z ćwiczeniami plastycznymi.

Poza tym w liceach gospodarczych:

	godz. wspólne	godz. grupowe
fizyka	— 2	1

D. SZKOŁY ROLNICZE I OGRODNICZE

W szkole ogrodniczej niższej:

		godz. wspólne	godz. grupowe
prowadzenie ogrodów ozdobnych	kl. III	— 1	1
rysunki zawodowe		— —	3

W liceach rolniczych i gospodarstwa wiejskiego:

		godz. wspólne	godz. grupowe
nauka o glebie	kl. I	— 2	1
„ „	kl. II	— 3	1
uprawa roślin	kl. II	— 3	1
„ „	kl. III	— 3	1
choroby i szkodniki roślin	kl. II	— 1	1
hodowla zwierząt	kl. I	— 2	1
„ „	kl. II	— 2	2
„ „	kl. III	— 3	1
przemysł rolny	kl. III	— 2	1

W liceach rolniczych i gospodarstwa wiejskiego:

		godz. wspólne	godz. grupowe
inżynieria rolna	kl. II	— 2	1
" "	kl. III	— ½	1
botanika	kl. I	— 2	1
zoologia	kl. I	— 2	1
chemia	kl. I	— 2	3
towaroznawstwo	kl. II	— 1	1
przetwórstwo	kl. III	— 1	2

Z chwilą wejścia w życie postanowień niniejszego okólnika tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe przepisy w sprawach unormowanych tym okólnikiem.

Dyrektor Departamentu.
J. Firewicz.

355.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Warszawa.

Okólnik Nr 98
z dnia 9 listopada 1937 r. (BP-25276/37)
w sprawie należności w postępowaniu dyscyplinarnym.

I. Należności świadków, a mianowicie zwrot kosztów przejazdu, strawne i wynagrodzenie za utracony zarobek normują na podstawie § 30 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 790) i § 29 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 stycznia 1933 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko nauczycielom (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 217) jedynie przepisy art. 588 § 1, 2, 3, 4 Kodeksu Postępowania Karnego.

Wysokość należnego świadkom **strawnego** oraz utraconego wskutek stawiennictwa **zarobku** ustala — zgodnie z § 29 i 28 powołanych rozporządzeń — władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna I instancji.

Urzędnikom państwowym, wzywanym w charakterze świadków na rozprawy dyscyplinarne, zwracać należy **koszty przejazdu** również na podstawie art. 588 K. P. K., ponieważ art. 591 tego kodeksu nie ma w postępowaniu dyscyplinarnym analogicznego zastosowania.

Jednakże według wyjaśnienia Prezydium Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu Nr 51-3/7 z 16 czerwca 1937 r. wezwania funkcjonariuszów państwowych na rozprawę dyscyplinarną w charakterze świadków, w celu wyjaśnienia okoliczności, pozostających w związku z wykonywaniem ich urzędu lub służby, powinny komisje dyscyplinarne skierowywać nie bezpośrednio do danego funkcjonariusza, lecz do jego władzy przełożonej, która w każdym przypadku wydawałaby zlecenie odbycia podróży służbowej. W tych wypadkach należności świadków w postępowaniu dyscyplinarnym byłyby przyznawane według norm, ustalonych dla podróży służbowych.

Świadkom, którzy są funkcjonariuszami państwowymi, należy przyznawać **strawne w wysokości diet,** przysługujących im w razie podróży służbowych.

II. Przy ustalaniu należności biegłych i tłumaczy należy stosować następujące zasady:

Biegli i tłumacze winni otrzymać pokrycie **wydatków niezbędnych** do wykonania swej pracy, mimo, że art. 589 K. P. K. nie ma analogicznego zastosowania w postępowaniu dyscyplinarnym, oraz otrzymać za swą pracę wynagrodzenie, bowiem nie ma podstawy prawnej do żądania od nich bezpłatnego wykonania tej pracy.

Przy przyznawaniu biegłym i tłumaczom, nie będącym funkcjonariuszami państwowymi, zamieszkałym poza siedzibą komisji dyscyplinarnej, **zwrotu kosztów przejazdu** należy stosować analogicznie postanowienie art. 588 § 3 K. P. K., przy czym w razie odbycia podróży częściowo koleją, częściowo zaś innymi środkami lokomocji, należy przyznawać im zwrot kosztów faktycznie poniesionych, ale tylko do wysokości ceny biletu kolejowego trzeciej klasy w pociągu osobowym na odległość między miejscem zamieszkania, a siedzibą komisji dyscyplinarnej. Zwrot kosztów dojazdów do i z dworca kolejowego im nie przysługuje.

Biegli i tłumacze wyznaczeni spośród funkcjonariuszów państwowych zasadniczo nie mają prawa do wynagrodzenia, można jednak w miarę okoliczności, w razie wykonywania pracy związanej z obowiązkami biegłego lub tłumacza poza przepisanymi godzinami urzędowymi przyznać im wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

W sprawie zwrotu kosztów przejazdu i strawnego biegłych i tłumaczy wyznaczonych spośród funkcjonariuszów państwowych należy analogicznie stosować przepisy niniejszego okólnika o należnościach urzędników państwowych, wzywanych w charakterze świadków na rozprawy dyscyplinarne.

III. Gdy uwolniony od winy jest funkcjonariusz państwowy w czynnej służbie, bądź były funkcjonariusz państwowy względnie funkcjonariusz w stanie spoczynku, koszty podróży przysługują według norm, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza

zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 320), zmienionego rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 39 poz. 272) oraz z dnia 2 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 393).

Nadmienia się przy tym, że zwrot omawianych wyżej kosztów następuje bez diet.

IV. Równocześnie traci moc obowiązującą okólnik Nr 56 z dnia 15 czerwca 1935 r. (BP-10504/35) w sprawie należności świadków i biegłych w postępowaniu dyscyplinarnym i okólnik Nr 100 z dnia 6 października 1936 r. (BP-17145/36) w sprawie zależności w postępowaniu dyscyplinarnym.

Minister:
(—) W. Świętosławski.

356.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr O. P. I-1/55/1.

OKÓLNIK Nr 5
z dnia 16 grudnia 1937 r.
o sposobie użytkowania „Funduszu Wychowania Fizycznego".

Do
Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących,
Dyrekcji szkół średnich zawodowych,
Dyrekcji zakładów kształcenia nauczycieli
w województwie śląskim

Urząd Wojewódzki Śląski powołując się na pkt. XIV a, b, c i d Rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 30 września 1937 r. o opłatach w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli, utrzymywanych przez Skarb Śląski, oraz związki komunalne (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej nr 10, poz. 282) i ust. VI c i f Rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 30 września 1937 r. o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych województwa śląskiego (Gazeta Urzędowa Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr 10, poz. 283), zarządza co następuje:

Fundusz Wychowania Fizycznego może być użytkowany, zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12. III. 1926 r. L. O. Prez. 2252/26 (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr 6, poz. 46), wyłącznie na cele związane z wychowaniem fizycznym młodzieży zwłaszcza na wolnym powietrzu, a w szczególności na:

1) urządzanie boisk do gier i sportów,
2) zakup przyborów do gier, zabaw i sportów (n. p. piłek, siatek, dysków, oszczepów, urządzeń do gier sportowych, nart, łyżew itp.),
3) organizację sportów (n. p. nauki pływania, narciarstwa i t. p.),
4) organizację szkolnych kół sportowych (imprezy, zawody),
5) wycieczki o charakterze wychowania fizycznego (piesze, narciarskie, kolarskie, wodne), organizowane przez szkołę lub szkolne koła sportowe,
6) organizację nauki szybownictwa i sportów motorowych.

Po zaspokojeniu podstawowych potrzeb w powyższych dziedzinach mogą być pokrywane również wydatki na

7) zakup przyrządów gimnastycznych dla sal ćwiczeń,
8) prenumeratę czasopism sportowych i wychowania fiz., zaopatrywanie bibliotek wychowania fizycznego w odpowiednią literaturę.

Wszystkie potrzeby w zakresie wychowania fizycznego zaspakajać należy systematycznie, kierując się kolejnością ustaloną w niniejszym okólniku.

Funduszem Wychowania Fizycznego dysponuje specjalna „Komisja Wychowania Fizycznego", składająca się z dyrektora (ki) zakładu, nauczyciela (ki) względnie nauczycieli (lek) wychowania fizycznego, lekarza (ki) szkolnego (nej), oraz jednego (nej) nauczyciela (lki), nie będącego (cej) wychowawcą (czynią) fizycznym (ną), a interesującego (ej) się wychowaniem fizycznym.

Dyrekcje zakładów, które tych komisyj jeszcze nie zorganizowały, zechcą uczynić to w najbliższym czasie, zawiadamiając o składzie osobowym Komisyj tutejszy Urząd.

Protokoły posiedzeń Komisyj Wychowania Fizycznego należy zapisywać w osobnej księdze.

Dyrekcje szkół zamieszczać będą w ramach rocznych sprawozdań dane, dotyczące użytkowania wymienionego Funduszu Wychowania Fizycznego (co zakupiono, względnie jakich inwestycji dokonano); pp. wizytatorzy szkół będą sprawdzali w czasie wizytacji zakładów wykonanie niniejszego zarządzenia.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

357.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr OP. I. 23/10.

Okólnik Nr 6
z dnia 1 grudnia 1937 r.
o ochronie ptactwa.

W porze jesiennej i zimowej daje się zauważyć corocznie masowe łowienie ptactwa w celach zarobkowych, szczególnie przez chłopców, którzy złowione ptactwo sprzedają w klatkach na targach względnie czynią to, chodząc po domach.

Znaczna ilość ptactwa ginie w ten sposób, narażona ponadto na różnego rodzaju dręczenia.

W związku z powyższym Urząd Wojewódzki poleca Dyrekcjom i Kierownictwom szkół, by zachęciły ogół nauczycielstwa do stałego i skutecznego zwalczania tego zjawiska i do organizo-

wania wśród młodzieży szkolnej i przy jej wydatnym współudziale ochrony ptactwa przez zakładanie sztucznych gniazd, karmników i żywienie ptactwa w porze zimowej.

Niezależnie od powyższych zabiegów wychowawczych należy również zwrócić uwagę młodzieży na odpowiedzialność karną za tępienie i dręczenie ptactwa.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

358.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr OP. II. 98/8. Katowice, dnia 22 listopada 1937.

Do
Inspektoratów Szkolnych, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli
w województwie śląskim
oraz Dyrekcji Śląskiego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach

w sprawie zmiany druków Państwowego Zakładu Emerytalnego.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Państwowy Zakład Emerytalny w Warszawie znosi z dniem 1 grudnia 1937 r. formularz zmian (druk nr 2 koloru różowego), wprowadzając natomiast formularz o zwolnieniu względnie śmierci uczestnika P. Z. E. oraz kartę pocztową o zmianie, względnie sprostowaniu nazwiska uczestnika P. Z. E.

Z dniem 1 grudnia 1937 r. będą więc obowiązywały w odniesieniu do funkcjonariuszów-uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego następujące druki: 1) deklaracja (druk nr 1), służąca do zgłaszania nowomianowanych funkcjonariuszów do uczestnictwa we wymienionym zakładzie (kolor biały), 2) formularz o zwolnieniu ze służby względnie śmierci uczestnika P. Z. E. (kolor niebieski), 3) karta pocztowa o zmianie lub sprostowaniu nazwiska (kolor różowy), 4) ilościowe miesięcznie zestawienie uczestników P. Z. E. wraz z imiennym wykazem zaszłych w ciągu miesiąca zmian, odpisem i przypisem należnych P. Z. E. składek miesięcznych.

W związku z powyższym Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego wyjaśnia, co następuje:

I. do p. 1. Formularz deklaracji doręcza Inspektorat Szkolny względnie Dyrekcja zakładu nowomianowanemu funkcjonariuszowi w dniu jego zgłoszenia się do służby na podstawie nominacji.

Funkcjonariusz wypełnia i podpisuje deklarację własnoręcznie oraz zwraca ją Inspektoratowi Szkolnemu, względnie Dyrekcji Zakładu, dołączając do wypełnionej deklaracji wszystkie oryginalne dokumenty lub formalnie uwierzytelnione ich odpisy w 2 egzemplarzach (o ile już ich uprzednio nie przedłożył — np. w czasie służby kontraktowej), stwierdzające dane w poszczególnych rubrykach deklaracji. O ile funkcjonariusz zgłasza w rubryce 14 deklaracji do zaliczenia okresy studiów wyższych, winien je udowodnić nie tylko dyplomem, jako dowodem ukończenia studiów wyższych w ogóle, lecz również i dokumentem (ami), względnie zaświadczeniem(ami), wydanym przez władze akademickie, stwierdzającym zarówno datę początkową (datę immatrykulacji) i końcową (absolutorium) studiów rzeczywistych jak i fakt, czy i jak długie przerwy (urlopy akademickie) miał słuchacz w czasie tych studiów.

Deklaracje nie poparte szczegółowymi dowodami będzie Urząd Wojewódzki Śląski zwracał celem uzupełnienia.

Inspektorat Szkolny względnie Dyrekcja Zakładu stwierdzi, czy funkcjonariusz (funkcjonariuszka) dołączył do deklaracji, względnie przedłożył uprzednio władzy służbowej potrzebne dokumenty, po czym nie podpisując deklaracji (deklaracje podpisuje tylko funkcjonariusz i Wydział Oświecenia Publicznego) ani nie czyniąc na niej żadnych uwag, przedkłada ją wraz z ewent. załącznikami w takim terminie Urzędowi Wojew. Śląskiemu, aby ten przed upływem 10 dni po dacie mianowania mógł deklarację przesłać wraz z aktami Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu w Warszawie.

II. do p. 2, 3 i 4. Formularze te wypełnia i przesyła Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu — Urząd Wojewódzki Śląski. Wydz. Oświecenia Publicznego.

Inspektoraty Szkolne oraz Dyrekcje Zakładów winny jednak przestrzegać, aby podwładni im funkcjonariusze zawiadamiali bezzwłocznie po zaistnieniu faktu władzę służbową o takich zmianach w ich stosunkach osobistych, rodzinnych i służbowych, które nie zostały spowodowane zarządzeniami ich obecnej władzy służbowej (zmiana lub sprostowanie nazwiska, ślub, urodzenia lub śmierć członków rodziny, separacja, rozwód, unieważnienie małżeństwa, służba wojskowa, zmiana stosunku do wojska, praca zawodowa policzalna ewent. do wymiaru uposażenia lub emerytury).

Jednocześnie przypomina się, że w razie rozwiązania stosunku służbowego z uczestnikiem P. Z. E. (zwolnienia ze służby, przyjęcia do wiadomości wystąpienia ze służby), przeniesienia w stan spoczynku, śmierci), należy podać niezwłocznie tut. Urzędowi adres, pod którym uczestnik P. Z. E. po rozwiązaniu stosunku służbowego, względnie pozostała po nim wdowa i sieroty będą zamieszkiwały.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

359.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr O. P. III-156/30.

Katowice, dnia 17 listopada 1937 r.

o zaświadczeniach Dyrektorów prywatnych szkół średnich ogólnokształcących.

Urząd Wojewódzki zawiadamia, że Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem Nr 94 z dnia 22 października 1937 r. (II S-8497/36) zezwolił, na prośbę Zarządu Stowarzyszenia Dyrektorów Polskich szkół średnich prywatnych i samorządowych, na wydawanie przez władze szkolne dyrektorom i dyrektorkom tych szkół legitymacyj, stwierdzających pełnienie przez nich funkcyj dyrektorów prywatnych szkół średnich.

Zaświadczenia według niżej podanego wzoru będą wydawane przez Wydział Oświecenia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego na życzenie zainteresowanych osób, o ile osoby te zostały zatwierdzone na stanowisku dyrektorów (ek) prywatnych szkół średnich ogólnokształcących.

Zaświadczenia ważne są na dany rok szkolny, lecz ważność ich może być przedłużana z roku na rok przez wyciśnięcie pieczęci Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w przewidzianym na to miejscu w zaświadczeniu i wypisaniu roku szkolnego, na który przedłuża się ważność zawiadczenia.

Po rozwiązaniu stosunku służbowego właściciel zaświadczenia powinien je zwrócić władzy, która ten dokument wystawiła.

Za Wojewodę:
(—) Mgr. Miecz. Gajer,
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

1 załącznik.

Miejsce na fotografię

Podpis właściciela:

....

Zaświadczenie ważne na rok szkolny 19..................

Ważność zaświadczenia przedłuża się na rok szkolny:

19...... /	19....../......	19....../......	19....../......

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.

Zaświadczenie Nr ....

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach zaświadcza, że p. ....
jest dyrektorem — przełożoną Prywatnego Gimnazjum i Liceum ....
.... w ....
...., dnia .... 19...... r.

(podpis)

....

(pieczęć)

Nr R. 992/37.

360.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. II-93/W/4.

Katowice, dnia 4 grudnia 1937 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na następujące stanowiska:

kierownika publicznej szkoły powszechnej nr 4 III stopnia **w Wiśle-Głębcach,** w powiecie cieszyńskim.

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Cieszynie w terminie 8 tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) M. Zawidzki,
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr O. P. II-93-Z/4. Katowice, dn. 15 grudnia 1937 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na następujące stanowiska:

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Zwonowicach,** w powiecie rybnickim. — Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej II stopnia;

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Rybniku w terminie 8 tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Imielinie,** w powiecie pszczyńskim. — Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej III stopnia;

kierownika publ. szkoły powszechnej nr. 2 w **Pszczynie** (mieszkanie służbowe). — Doda-

tek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej III stopnia;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Borowej Wsi,** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe, ogród). — Dodatek służbowy jak za kierownictwo publicznej szkoły powsz. III stopnia;

kierownika publ. szkoły powszechnej nr. 2 w **Łaziskach Górnych,** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe). — Dodatek służbowy jak za kierownictwo publicznej szkoły powsz. III stopnia;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Bziu Zameckim,** w powiecie pszczyńskim. Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej I stopnia;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Rudziczce,** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe). Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej I stopnia;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Wiśle Małej** w powiecie pszczyńskim. — Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej II stopnia;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Woszczycach,** w powiecie pszczyńskim. — Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej II stopnia;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Hołdunowie,** w powiecie pszczyńskim. — Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powszechnej III stopnia;

kierownika publ. szkoły powszechnej nr. 1 w **Suszcu,** w powiecie pszczyńskim. — Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powsz. II stopnia;

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Łące,** w powiecie pszczyńskim. — Dodatek służbowy jak za kierownictwo szkoły powsz. III stopnia;

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Pszczynie w terminie 8 tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr O. P. II 98/H/1. Katowice, dn. 9 grudnia 1937 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na stanowisko

kierownika publ. szkoły powszechnej nr. 10 specjalnej w **Wielkich Hajdukach,** w powiecie świętochłowickim.

Osoby, ubiegające się o powyższe stanowisko winny wykazać się posiadaniem kwalifikacji, określonych rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 czerwca 1929 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych specjalnych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 405).

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Chorzowie — w terminie 8 tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

361.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr O.P. I-60a/1. Katowice, dn. 15 grudnia 1937 r.

Do
Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i Inspektoratów Szkolnych
w województwie śląskim

WYKAZ KURSÓW
organizowanych w r. szk. 1937/38 przez Związek Harcerstwa w harcerskich szkołach instruktorskich na Buczu i Górkach Wielkich.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości wykaz kursów, organizowanych w r. szk. 1937/38 przez Związek Harcerstwa w harcerskich szkołach instruktorskich na Buczu i Górkach Wielkich, zatwierdzonych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem nr II. W. 9139/3 z dnia 30. X. 1937 r.

I. W szkole instruktorskiej Organizacji Harcerzy w Górkach Wielkich poczta i stacja kolejowa Skoczów, w powiecie cieszyńskim odbędzie się

A) w terminie od 28. I. do 7. II. Kurs dla kandydatów z terenu województwa śląskiego, mający na celu podstawowe poznanie metod prowadzenia gromad zuchowych i drużyn harcerskich.

Kurs powyższy przeznaczony jest wyłącznie dla mężczyzn. Celem osiągnięcia przez uczestników jak największych korzyści kurs podzielony będzie na grupy (zastępy), obejmujące:

a) kandydatów, zaawansowanych w pracy zuchowej i harcerskiej (pragnących uzyskać stopień podharcmistrza, wzgl. działacza harcerskiego),

b) kandydatów na opiekunów wzgl. kierowników gromad zuchowych i drużyn harcerskich,

c) kandydatów na wodzów gromad zuchowych, harcerzy, posiadających stopnie harcerskie i pragnących przejść przeszkolenie w zakresie próby na wodza zuchów.

Kurs oparty będzie o kolonie dziatwy z III klasy szkoły powszechnej.

B) Poza tym odbędą się kursy harcmistrzowskie, przeznaczone dla instruktorów harcerskich, posiadających stopień podharcmistrzowski:
1) w terminie od 7. XI. do 17. XI.
2) „ „ od 12. IV. do 21. IV.
3) „ „ od 12. VI. do 22. VI.

C) Kursy i konferencje o charakterze specjalnym:
1) w terminie od 28. XII. do 30. XII. związkowa konferencja harcmistrzowska,
2) w terminie od 28. XII. do 30. XII. związkowa konferencja zuchowa,
3) w terminie od 2. I. do 11. I. kurs dla referentów zuchowych w Komendach Hufców (namiestników zuchowych),
4) w terminie od 16. I. do 26. I. kurs dla kobiet pracujących w gromadach zuchów-chłopców,
5) w terminie od 9. II. do 19. II. kurs dla kierowników drużyn i zastępców starszych chłopców,
6) w terminie od 1. VI. do 11. VI. kurs dla kierowników letnich kolonii zuchowych.

Wskazówki ogólne:

Opłata za kurs dziesięciodniowy wynosi dla zarobkujących 20 zł, dla niezarobkujących 15 zł, za kurs czternastodniowy dla zarobkujących 25 zł, dla niezarobkujących 20 zł.

W karcie przyjęcia kandydaci znajdą wskazówki w sprawie wyekwipowania oraz uzyskania zniżki 75% na przejazd koleją.

Nauczyciel, pragnący wziąć udział w którymkolwiek z kursów równocześnie ze zgłoszeniem do danej Komendy Chorągwi Harcerzy, wzgl. do Komendanta Szkoły Instruktorskiej w Górkach Wielkich, p. Skoczów, przynajmniej na miesiąc przed terminem kursu powinien wnieść do przełożonej władzy szkolnej podanie o udzielenie urlopu.

II. W Szkole Instruktorskiej Organizacji Harcerek w Buczu (poczta i stacja kolejowa Skoczów, w powiecie cieszyńskim) odbędą się:

A) Kursy dla podharcmistrzyń i kandydatek na podharcmistrzynie, posiadających próbę drużynowej:
1) w terminie od 11. X. do 18. XI.
2) w terminie od 14. XII. do 21. XII.
3) w terminie od 29. I. do 5. II.
4) w terminie od 11. III. do 18. III.
5) w terminie od 7. IV. do 14. IV.

B) Kursy metodyczne dla kandydatek na drużynowe, zwłaszcza dla prowadzących drużyny wzgl. zastępy próbne:
1) w terminie od 18. X. do 10. XI.
2) w terminie od 20. XI. do 13. XII.
3) w terminie od 28. XII. do 10. I. (przeznaczony wyłącznie dla drużynowych drużyn wiejskich),
4) w terminie od 17. I. do 9. II.
5) w terminie od 1. III. do 21. III. (dla drużynowych starszych dziewcząt),
6) w terminie od 23. III. do 14. IV.
7) w terminie od 21. IV. do 14. V.

Kursy powyższe oparte będą o kolonie dziatwy z szkoły powszechnej wzgl. o kolonie dziewcząt starszych.

C) Kursy o charakterze specjalnym:
1) w terminie od 11. XI. do 21. XI. Kurs dla instruktorek administracji w harcerstwie,
2) w terminie od 12. XII. do 22. XII. Kurs dla instruktorek gospodarstwa domowego,
3) w terminie od 12. XII. do 22. XII. Kurs metodyczny dla instruktorek wychowania fizycznego,
4) w terminie od 28. XII. do 10. I. Kurs pracy zarobkowej drużyn,
5) w terminie od 1. I. do 10. I. Kurs dla kierowniczek placówek gospodarczych w harcerstwie,
6) w terminie od 15. II. do 28. II. Kurs dla instruktorek administracji w harcerstwie,
7) w terminie od 24. III. do 5. IV. Kurs metodyczny dla instruktorek wychowania fizycznego,
8) w terminie od 23. IV. do 4. V. Kurs dla instruktorek specjalności przyrodniczej,
9) w terminie od 7. V. do 20. V. Kurs dla instruktorek terenoznawstwa,
10) w terminie od 21. V. do 14. VI. Kurs kierowniczek kolonii letnich.

Wskazówki ogólne:

Opłata za pobyt na kursie wynosi 2 zł. dziennie. Niezarobkujące otrzymują zniżkę.

Zgłoszenia kierować należy do właściwej Komendy Chorągwi Harcerek, wzgl. do Komendantki Szkoły Instruktorskiej w Buczu, poczta Skoczów. Równocześnie ze zgłoszeniem, a przynajmniej na miesiąc przed terminem kursu należy wnieść podanie o udzielenie urlopu do przełożonej władzy szkolnej.

Szczegółowe wskazówki co do wyekwipowania oraz sposobu uzyskania 75% zniżki na przejazd koleją otrzymają kandydatki w karcie przyjęcia.

Zgłaszający (e) się na powyższe kursa kandydaci (tki) mogą uzyskać urlopy wnosząc podanie do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego.

Przyjęci mogą być tylko nauczyciele(lki), zaawansowani już w pracy harcerskiej i posiadający wymagane stopnie harcerskie.

Za Wojewodę:
(—) **M. Zawidzki**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

362.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr O. P. I-40/34.

Katowice, dnia 22 października 1937 r.

KOMUNIKAT
o kinoteatrze objazdowym Legii Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich.

Urząd Wojewódzki komunikuje, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicz-

nego zezwoliło Legii Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich im. Gen. J. Sowińskiego w myśl okólnika Nr 84 z dnia 30 września 1935 r. (I Pol-2474/35) Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 10, poz. 182), na wyświetlanie filmu p. t. „Orlątko" we wszystkich szkołach Rzeczypospolitej w ciągu roku szkolnego 1937/38, pod warunkiem ścisłego przestrzegania treści wspomnianego okólnika, a w szczególności pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa podczas wyświetlania filmu, sprawności w organizowaniu pokazów oraz posługiwaniu się kopiami w zupełnie dobrym stanie.

Zarazem zaznacza się, że zezwolenie niniejsze, zgodnie z punktem 7 wymienionego okólnika, nie może być uważane za polecenie i w niczym nie ogranicza swobody kierownictw i dyrekcyj szkół w dopuszczeniu powyższego filmu do wyświetlenia w obrębie poszczególnych zakładów naukowych.

Za Wojewodę:
(—) Mgr. Miecz. Gajer
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

363.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr O. P. I-40/32.

Katowice, dnia 20 października 1937 r.

KOMUNIKAT
o filmie p. t. „Kala Nag".

Urząd Wojewódzki komunikuje, że Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 10. X. 1937 r. Nr Szk. 3711/37 poleciło uwadze film p. t. „Kala Nag", jako zasługujący na obejrzenie przez młodzież szkół powszechnych i średnich.

Za Wojewodę:
(—) Mgr. Miecz. Gajer
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

364.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr O. P. I-40/38.

Katowice, dnia 25 listopada 1937 r.

KOMUNIKAT
o filmie p. t. „Królowa Wiktoria".

Urząd Wojewódzki Śląski komunikuje, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca uwadze film p. t. „Królowa Wiktoria", jako zasługujący na obejrzenie przez młodzież szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych.

Za Wojewodę:
(—) Mgr. Mieczysław Gajer
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

365.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr O. P. IV-230/5. Katowice, dn. 20 grudnia 1937 r.

KOMUNIKAT
w sprawie wydawnictwa: „O Laure i J. Górski: Matematyka dla szkół technicznych. Arytmetyka.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę Dyrekcjom szkół technicznych, szkół rzemieślniczych i Kierownictwom szkół dokształcających zawodowych na wydawnictwo Sekcji Głównej Szkół Technicznych i Zarządu Okręgowego Śląskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Zawodowych w Katowicach p. t. „O. Laure i J. Górski. Matematyka dla szkół technicznych z tablicami. Arytmetyka. Kraków, 1937".

Podręcznik ten, zaaprobowany przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego jako książka pomocnicza w szkołach zawodowych, można nabywać u autorów: Katowice, Śl. Techniczne Zakłady Naukowe, po cenie ulgowej 4,46 zł za egzemplarz.

Za Wojewodę:
(—) Inż. Czesław Knichowiecki
p. o. Kierownika Oddziału IV.
wizytator szkół.

366.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publicznego.
Nr OP. I. 36/38. Katowice, dnia 1 grudnia 1937 r.

KOMUNIKAT
o stypendiach „Książnicy-Atlas" we Lwowie.

W związku z komunikatem ogłoszonym w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Admin. Szk. Nr 6 z dnia 26. VI. 1937 r. poz. 165, Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że z terenu województwa śląskiego otrzymali stypendia po 100 zł:

1) **Pstraś Józef,** uczeń kl. VIII państwowego gimnazjum w Mysłowicach za dobre postępy w nauce języka polskiego,
2) **Sokolanka Helena,** uczen. kl. II. państwowego gimnazjum w Piekarach Śląskich za dobre postępy w nauce historii,
3) **Szendzielorzówna Monika,** uczen. kl. II. miejsk. gimnazjum żeńskiego w Chorzowie I. za dobre postępy w nauce filologii klasycznej.

Za Wojewodę:
(—) Mgr Mieczysław Gajer,
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

367.

KOMUNIKAT
o podręcznikach zatwierdzonych dla liceów ogólnokształcących.

Łomnicki A. Trygonometria. Podręcznik dla liceów ogólnokształcących. Nakładem Księgarni Wydawniczej K. Gubrynowicza. Lwów. 1937. (Nr II Pr-15110/37).

Michułowicz Jerzy. Algebra. Dla I klasy liceum ogólnokształcącego. Wydział humanistyczny i przyrodniczy. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1937. (Nr II Pr-15107/37).

Pleśniewicz St. i Woyno T. Chemia z mineralogią i geologią. Dla I kl. liceum ogólnokształcącego. Wydział matematyczno-fizyczny i przyrodniczy. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1937 (Nr II Pr-15127/37).

Słapczyński A. Matematyka. Podręcznik dla kl. I liceów humanistycznych, klasycznych i przyrodniczych. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa. 1937. (Nr II Pr-15133/37).

Steckel S. Arytmetyka i algebra. Podręcznik dla kl. I liceów humanistycznych, przyrodniczych i klasycznych. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa, 1937. (Nr II Pr-15142/37).

Straszewicz St. i Kulczycki St. Matematyka. Algebra. Trygonometria. Dla kl. I liceum ogólnokształcącego. Wydział humanistyczny i przyrodniczy. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów - Warszawa, 1937. (Nr II Pr-15116/37).

Straszewicz St. i Kulczycki St. Matematyka i Algebra. Trygonometria i geometria wykreślna. Dla I klasy liceum ogólnokształcącego. Wydział matematyczno-fizyczny. Wydawnictwo - Książnicy - Atlas. Lwów-Warszawa, 1937. (Nr II Pr-15117/37).

Szerszeń S. Geometria wykreślna. Część I. Dla I kl. liceum matematyczno-fizycznego i II klasy liceum humanistycznego i przyrodniczego. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa, 1937. (Nr II Pr-15202/37).

Książki pomocnicze:

Martonne E. Zarys geografii fizycznej. Przetł. S. Pawłowski. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów-Warszawa, 1937, dla uczniów liceum ogólnokształcącego. (Nr II Pr-4998/35).

Sinko T. Antologia klasyczna. Dla liceów ogólnokształcących. Zeszyt I. Z poezji greckiej. Zeszyt II. Z prozy greckiej. Zeszyt III. Z poezji łacińskiej. Zeszyt IV. Z prozy łacińskiej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa, 1937 — dla uczniów I kl. liceów ogólnokształcących typu humanistycznego i klasycznego. (Nr II Pr-15103/37).

368.

KOMUNIKAT
o podręcznikach dla szkół dokształcających zawodowych.

W związku z ukazaniem się programów szkół dokształcających zawodowych specjalnych: działu drzewnego, działu metalowego i działu krawiecko-bieliźniarskiego (dla dziewcząt), Ministerstwo W. R. i O. P., pragnąc zainteresować firmy wydawnicze, autorów i nauczycieli, ogłasza poniżej spis najpotrzebniejszych podręczników dla wymienionych szkół dokształcających. W miarę ukazywania się nowych programów dla innych szkół dokształcających zawodowych (ogólnych i specjalnych), spis potrzebnych podręczników będzie uzupełniany.

I. Dział metalowy:

(przybliżona liczba uczniów w klasach:
I — 10.000, II — 8.000, III — 6.000).

Pożądane, aby podręczniki były pisane oddzielnie dla poszczególnych klas.

1. Rachunki dla kas I i II.
2. Technologia i materiałoznawstwo dla kas II i III.
3. Maszynoznawstwo i fizyka dla klas II i III.
4. Organizacja warsztatu rzemieślniczego dla klasy III.

II. Dział drzewny:

(przybliżona liczba uczniów w klasach:
I — 3.000, II — 2.000, III — 2.000).

1. Rachunki dla kas I i II.
2. Technologia i materiałoznawstwo dla kas II i III.
3. Maszynoznawstwo i fizyka dla klasy II.
4. Organizacja warsztatu rzemieślniczego dla klasy III.

III. Dział krawiecko - bieliźniarski dla dziewcząt:

(przybliżona liczba uczennic w klasach:
I — 6.000, II — 5.000, III — 3.000).

1. Rachunki dla kas I i II.
2. Wiadomości o materiałach i narzędziach dla klasy II.
3. Organizacja warsztatów rzemieślniczych dla klasy III.

IV. Podręczniki wspólne dla wszystkich szkół dokształcających zawodowych z programem nauczania opartym na II szczeblu szkoły powszechnej.

1. Język polski dla klas:
   I — około 20.000 uczniów,
   II — około 15.000 uczniów,
   III — około 5.000 uczennic.
2. Wiadomości o Polsce współczesnej dla klasy III — około 15.000 uczniów i uczennic. (Nr III PU-250/37).

369.

KOMUNIKAT
w sprawie książek szkolnych dozwolonych dla szkół zawodowych.

Ze względu na liczne braki w zakresie książek szkolnych dla szkół zawodowych nowego ustroju, Ministerstwo W. R. i O. P. ogłasza poniżej w celach informacyjnych ogólny spis książek, zatwierdzonych w r. 1923—1935 do użytku w szkołach zawodowych dawnego ustroju, uzupełniony spisem książek zatwierdzonych dla szkół zawodowych nowego ustroju. (Nr III PU-250/37).

SPIS KSIĄŻEK SZKOLNYCH DLA SZKÓŁ ZAWODOWYCH.

A. KSIĄŻKI ZATWIERDZONE W R. 1923—1935 DO UŻYTKU W SZKOŁACH ZAWODOWYCH DAWNEGO USTROJU.

I. Dział szkolnictwa przemysłowego.

Hensel G. O uzwojeniach maszyn elektrycznych prądu stałego. Nakł. J. Lisowskiej. Warszawa. 1925.

Dębicki St. Pomiary i narzędzia do pomiarów warsztatowych. Tom I. Nakład B. Kotuli. Cieszyn. 1925.

Hensel G. O uzwojeniach maszyn elektrycznych prądu zmiennego. Nakł. J. Lisowskiej. Warszawa. 1926.

Pożaryski M. Przystępna elektrotechnika prądów silnych. Wyd. II. Nakł. J. Lisowskiej. Warszawa 1925.

Mirgałowska M. Krój bielizny. Zeszyt 1. Bielizna dziecinna. Nakł. Wydz. Ośw. i Kultury Magistratu m. Warszawy.

Anczyc S. Hartowanie stali. Nakł. Gubrynowicza i S. Lwów. 1926.

Andruchowicz F., Roland E., Wrażej W. Rysunki maszynowe i ich wykonanie i czytanie. Lwów. Księgarnia Köhlera.

Gimbut B. Uszkodzenia i niedokładności w maszynach elektrycznych prądu stałego i zmiennego. Nakł. J. Lisowskiej. Warszawa, 1923.

Zydler Jan. Geometria w zakresie szkoły średniej. Warszawa. M. Arct.

Pożaryski Mieczysław, Prof. Krótki rys elektrotechniki. Warszawa 1928. Księgarnia J. Lisowskiej.

Guthke B. i Krajewski L. Zbiór zadań z fizyki. M. Arct 1927. Łódź.

Sienkiewicz Józef, inż. Miernictwo. Łomża 1927. Nakł. autora.

Kozak Jan dr i Orzelski Tad. Ćwiczenia z zakresu chemii ogólnej. Kraków. 1926.

Koziński i Moycho S. Fizyka i chemia. Warszawa. Nakł. Gebethnera i Wolffa.

Tołłoczko S. dr. Chemia w zakresie wiadomości początkowych.

Kłosowski i Hanusiak. Korespondencja rzemieślnicza. Zeszyt I (uczeń), II (czeladnik) III (mistrz). Bydgoszcz. Nakł. autora.

Moycho i Zienkowski F. Krótki zarys chemii dla szkół średnich. Warszawa. M. Arct.

Faraday M. Dzieje świecy. Przekład Marii i St. Kalinowskich. Poznań. Nakł. Księgarni św. Wojciecha.

Machcewicz J. i Hubert T. Zasady radiotelegrafii i radiotelefonii. Warszawa. Księgarnia J.Lisowskiej.

Cezak J. S. Geografia gospodarcza dla szkół rzemieślniczo-przemysłowych i dokształcających.

Kawałek Ludwik dr. Pierwsza pomoc w zatruciach gazami bojowymi. Warszawa. Książnica-Atlas.

„Spadkownica" wg projektu W. Starzewskiego w wykonaniu J. Malejki. Wilno.

Wyczałkowski W. i Zborowski P. Ćwiczenia praktyczne i zadania z fizyki. Warszawa. M. Arct.

Duchowicz B. Urządzenie pracowni chemicznej przy pomocy środków prostych. Cieszyn. Księgarnia B. Kotuli.

Niemczyński. Radiotechnika dla wszystkich. Warszawa M. Arct.

Grotowska H. i Radlińska H. Książka o życiu i pracy. Wypisy do języka polskiego cz. I, II, III. Lwów. Nakł. K. S. Jakubowskiego.

Boguszewska R. 17 odbiorników dla amatorów. Warszawa. M. Arct.

Buszyński S. Warsztat radioamatora. Warszawa. M. Arct.

Hilcer E. Żelazko elektryczne. Bladowski S. Ogniwa i baterie galwaniczne. Olszewski Jan. Grzejniki elektryczne. Danilewicz. Ładowanie akumulatorów. Cieszyn. Nakł. Księgarni B. Kotuli.

Mechanik. Podręcznik do obliczania i konstruowania dla inżynierów, techników i słuchaczy szkół technicznych. Pod redakcją A. Humnickiego. Tom I, II. Nakł. Towarz. Kursów Technicznych. Warszawa. Skł. gł. Księgarnia Trzaska, Ewert i Michalski.

Piekara A. Galwanometr zwierciadłowy. Poliński J. Zwierciadło Hertza. Ligęza. Prasa hydrauliczna. Kobiński M. Jednopłatowce i dwupłatowce. Cieszyn. Księgarnia Kotuli.

Gaier Józef. Nowoczesne cegielnictwo. Lwów, 1927. Ossolineum.

Śladami Pitagorasa. Rozrywki matematyczne. Opracował inż. Szcz. Jeleński. Poznań. Nakład Księgarni św. Wojciecha.

Burdecki F. Budowa wszechświata. Warszawa Książnica-Atlas.

Buszyński St. Odbiorniki kryształowe. Warszawa. M. Arct.

Haft, koronka, strój. Kwartalnik poświęcony robotom kobiecym. Skład główny Księgarnia Wojnara. Warszawa.

Grotowski M. Michał Faraday. Jego życie i dzieło. Poznań. Księgarnia św. Wojciecha.

Abżółtowski S. Lotnictwo w wojnie współczesnej. Warszawa. Nakł. L. O. P. P.

Błotnicki T. Zarys historii ubiorów z uwzględnieniem historii haftów i tkanin.

Jeżewski M. Radiotelegrafia i radiotelefonia. Warszawa. M. Arct.

Korolec S. Chemiczne środki bojowe. Warszawa. Nakład Szkoły Gazowej.

Halaubrenner M. Ćwiczenia praktyczne z fizyki w szkole średniej. Optyka. Książnica-Atlas. Warszawa.

Mihułowicz J. Arytmetyka i algebra. Warszawa. Książnica-Atlas.

Sporzyński K. i Wyczałkowski W. J. Fizyka do użytku szkół średnich. Warszawa. M. Arct.

Byszewski M. Korespondencja kupiecko-rzemieślnicza. Warszawa. Księgarnia J. Lisowskiej.

Udziela S. Polskie hafty ludowe. Warszawa. Książnica-Atlas..

Hensel G. Elektrotechnika w zadaniach (prąd stały). Nakł. Tow. Kursów Techn. Warszawa.

Marzec M. Administracja i organizacja robót budowlanych. Warszawa. Nakł. autora. 1930.

Moycho S. i Zienkowski F. Krótki zarys chemii. Warszawa. M. Arct.

Chwiałkowski Z. Algebra z licznymi zadaniami. Nakł. M. Arcta. Warszawa.

Architektura i budownictwo. Czasopismo ilustrowane. Zeszyt 11—12. (Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu 1929 r.). Warszawa 1929.

Hensel G. Elektrotechnika w zadaniach (prąd zmienny). Nakł. Tow. Kursów Technicznych. 1929. Warszawa.

Pożaryski M. Krótki zarys elektrotechniki. Cz. II i III. Warszawa. Księgarnia M. Lisowskiej.

Humnicki A. Części maszyn. Podręcznik do obliczania i konstruowania. Wg książki „Maschinenelemente" H. Krauzego.

Pleśniewicz S. Podręcznik chemii dla klas wyższych szkół średnich. Warszawa. Książnica-Atlas.

Tołłoczko S. Chemia nieograniczona w łączności z zasadami chemii ogólnej. Warszawa. Gebethner i Wolff.

Pożaryski M. Przystępna elektrotechnika prądów silnych. Warszawa. Księgarnia J. Lisowskiej.

Felsz Stanisław. Gospodarka cieplna na parowozie i w kotłowni. Warszawa. 1929. Nakł. Zw. Zaw. Maszynistów Kolejowych.

Schneider Fr. Lotnictwo. Cykl obejmujący całokształt lotnictwa. Nakł. Ligi O. P. P. Warszawa.

Trojanowski A. Słownik włókienniczy w pięciu językach. 1930. Nakład Izby Przemysłowo - Handlowej w Łodzi.

Malarski T. Prądy termoelektronowe. (Lampy katodowe). Warszawa. Książnica-Atlas.

Geisler E. T. Podstawy osiągnięcia dochodowości w małych przedsiębiorstwach przemysłu metalowego i pokrewnego. 1932. Warszawa. Nakład Instytutu Przemysł. Rzemieślniczego.

Ptasiński C. Prawo rzemieślnicze. Lublin. Nakł. autora.

Próby marmurów kieleckich, wykonane przez Spółkę „Marmur" w Kielcach.

Maciejewski J. Zbiór zadań z elektryczności. Warszawa. Skład gł. Księgarnia M. Arcta.

Mielczarek W. Wskazówki do badania skór. Poznań. Nakł. autora.

Porębski E. Nowoczesne metody naprawy samolotów oraz silników używanych w pługach motorowych i traktorach. Warszawa. Nakł. Instytutu Szerzenia Wiedzy Przemysłowej. 1931.

Bąkowski F. O zawodzie inżyniera.

Buszyński S. Radioencyklopedia. Podręczny słownik encyklopedyczny. Warszawa. M. Arct. 1927.

Borsuk S. Skóra w handlu i przemyśle. Warszawa. 1931. Nakł. Instytutu Przem. Rzemieślniczego.

Czerwińska A. i Szymanowska W. Zbliska i zdaleka. Czytanki historyczne i literackie. Warszawa. Nasza Księgarnia.

Pożaryska W., Sulicka M., Weychert-Szymanowska W. Zbliska i zdaleka. Wypisy.

Kamkin Al. Rysunki maszynowe. Warszawa. Nakład Instytutu Przem. Rzemieślniczego.

Kapitaniak L. Zasady działania i obsługi samochodu. Warszawa. M. Arct.

Ciesielski K. Przemysł garbarski w Polsce, rozmieszczenie i zdolność produkcji. Lwów. Nakł. Wyższej Szkoły Handlu Zagranicznego. 1932.

[illegible]wńska-Golińska Z. Zarys ustawodawstwa pracy, [illegible] tematy ćwiczeń. Warszawa. Nasza Księgarnia. 193[illegible].

Pietraszkiew[illegible] Edw. Obróbka metali. Nakł. Instytutu Przem. Rzemi[illegible]ego. Warszawa.

[illegible] B. Rurki Geissle[illegible] promienie Roentgena. Samouczek techniczny. [illegible]eszyn. Księgarnia B. Kotuli.

Danilewicz B. Silnik benzynowy. -Silniki sprężonego powietrza (pneumatyczne). Technika amatorska obróbki metali. Cieszyn. Księgarnia B. Kotuli.

Kibiński M. Mikroskop. Samouczek techniczny. Cieszyn. Księgarnia B. Kotuli.

Ornatkiewicz T. Termodynamika techniczna. Dąbrowa Górnicza. Nakł. autora. 1932.

Malanowicz J. Zasady geometrii wykreślnej. Warszawa. 1931. Wydawnictwo Kasy im. Mianowskiego.

Żakaszewski Cz. Podręcznik melioracyj rolnych. Warszawa. Nakł. Instytutu Przemysł. Rzemieślniczego.

Gutkowska M. Historia ubiorów (z atlasem). Warszawa. Książnica-Atlas.

Engelberg Fyda. Suwak techniczny „Norma". Śruba z gwintem Whitwortha.

Zbiór formularzy do korespondencji (dla szkół rzemieślniczych, rolniczych i handlowych). Opracował N. Weiman. Nakł. autora.

Sierakowski J. Podręcznik kroju. Warszawa. Nakład autora.

Dudrewiczowa Modes M. Koronki igiełkowe, teneryfowe, czółenkowe, siatkowe. Kraków. 1933. Nakł. autorki.

II. Dział szkolnictwa handlowego.

Byszewski Witold. Korespondencja handlowa. Nakład Koła b. wychowanków szkoły handlowej im. Kronenberga. 1928. Wyd. IV.

Balczyńska B. Nowa stenografia polska. Nakł. Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1923.

Lipiński Stanisław. Arytmetyka handlowa. Nakład M. Arcta. Warszawa. 1923.

Góra Witold. Podręcznik księgowości, t. III. cz. II. Księgowość w przedsiębiorstwie bankowym. Nakład Książnicy Polskiej, Lwów. 1923, oraz tom I. (księgowość pojedyńcza).

Tomanek Fr. Księgowość kupiecka pojedyńcza i podwójna z dołączonymi wzorami 19 ksiąg handlowych. Nakł. K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1923.

Zagajewski Karol dr. Deutsches Lesebuch für Handelsschulen. Nakł. Książnicy-Atlas. Warszawa. 1924.

Bońkowski S. i Chankowski H. Arytmetyka handlowa cz. II. Nakł. Naszej Księgarni. Warszawa. 1925.

Jeziorkowska A. Arytmetyka handlowa. Cz. I. Nakład Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1925.

Tomanek Fr. Dr. Handel towarowy i pieniężny oraz jego organizacja. Wyd. VII. Nakł. Książnicy-Atlas.

Passukas. Miecz. Korespondencja kupiecka. Wyd. 3. Nakł. autora. Kraków.

Pawłowski Ant. Wykład arytmetyki handlowej dla wyższych szkół handlowych. Nakł. Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1926.

Cezak J. St. Geografia gospodarcza. Wyd. II. Warszawa.

Kotowicz Tadeusz. Podręcznik księgowości handlowej dla szkół i kursów.

Bońkowski S. i Chankowski H. Arytmetyka handlowa. Cz. III. Warszawa. 1927.

Caro Leopold. Zasady nauk ekonomiczno-społecznych. Nakł. K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1926.

Pszon S. Francuska korespondencja handlowa. Cz. II. Książnica-Atlas.

Bigda Antoni. Początkowe wiadomości o towarach w zakresie trzyklasowej szkoły handlowej. Cz. II i cz. III. (towary organiczne). Książnica-Atlas. 1929.

Bońkowski S. i Chankowski H. Arytmetyka handlowa. Cz. I. Wyd. II. Skład gł. Książnica-Atlas. 1928.

Iwaszkiewicz Zygmunt. Księgowość kupiecka. Metodyczny zbiór tematów, ćwiczeń, wzorów. Nakład Zgromadzenia Kupców m. Warszawy. 1929.

Jeziorkowska Al. Arytmetyka handlowa. Zbiór zadań. Część III. Nakł. Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1928.

Gołębiowski A. Geografia gospodarcza ogólna ze szczególnym uwzględnieniem historii handlu, przemysłu, towaroznawstwa. Nakł. Zgromadzenia Kupców miasta Warszawy. 1929.

Kocot St. Nauka o handlu. Zasadnicze wiadomości o handlu i jego organizacji. Nakł. Biblioteki Polskiej. Warszawa. 1929.

Jeziorski W. Nowe metody księgowości i organizacji pracy bankowej. Ksiażnica-Atlas. Lwów. 1929.

Lipa Al. i Gajęcki A. Arytmetyka handlowa. Cz. I. Technika sprawnego liczenia. 1928. Nakł. Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cz. II. 1932.

Pawłowski Ant. Wykład arytmetyki handlowej. Wyd. II. Książnica-Atlas. 1930. Lwów.

Kospoth-Pawłowski. W. England and the English. Cz. I. Wilno. Skład gł. Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu. 1930.

Korbel St. Polski system stenografii dla szkół i samouków. Wyd. II. Kraków. Gebethner i Wolff. 1931.

Bońkowski S. i Chankowski H. Arytmetyka handlowa dla szkół handlowych, dokształcających i kursów handlowych. Skład gł. Książnica-Atlas. 1930. Warszawa.

Żabiński Albin. Księgowość spółdzielcza. Cz. I. Zasady księgowości spółdzielczej i przepisy prawne. Wyd. Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Kraków. 1925.

Bigda Ant. Wiadomości o towarach w zakresie średniej szkoły handlowej. Cz. I. Towary nieorganiczne. Wyd. 2. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1929.

Humnicki W. Krótki kurs towaroznawstwa. Paliwo i towary organiczne. Wyd. 3. Skład gł. Książnica-Atlas. Warszawa. 1932.

Wojciechowski St. Ruch spółdzielczy. Podręcznik dla wyższych klas szkól handlowych i rolniczych. Nakł. Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa. 1930.

Tomanek Fr. Zarys metodyki nauczania rachunkowości podwójnej. Skład gł. Książnica-Atlas. 1933.

Cieśliński J. i Koźmiński L. La France au travail. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

Baliński Wł. Biuro wzorowe (organizacja pracy biurowej). Nakł. Fundacji Wieczystej im. H. J. Chankowskiego. Warszawa. 1932.

Jabłowski K. Nowoczesny list sprzedażowy. Wydanie Izby Przemysłowo-Handlowej. Warszawa 1933. Wydanie II rozszerzone.

Zagajewski K. dr i Gottlieb W. dr. Der kaufmännische Schriftverkehr. Cz. I. Nakł. Książnicy-Atlas. Lwów. 1934.

III. Dział szkolnictwa rolniczego i gospodarstwa domowego.

Lipska Irena dr. Z mikrobiologii rolnej i przemysłowej. Ćwiczenia praktyczne. Nakł. Książnicy-Atlas. 1925.

Ulanicka M. Zasady prowadzenia domu. Nakład M. Arcta. Warszawa. 1929. Wyd. II.

Daszkiewicz Korybut B. O hodowli płazów i gadów w pokoju. Księgarnia B. Kotuli. Cieszyn. 1924.

Kutz T. Akwarium. Cz. I.

Kutz T. Rośliny akwarium.

Kutz T. Akwarium. Cz. III. Hodowla zwierząt wodnych. Nakł. B. Kotuli. Cieszyn. 1927.

Różycki Andrzej. Krakowskie wyroby wędliniarskie. Nakł. autora. Kraków, 1926 (dla nauczycielek szkół gospodarczych).

Antoniewicz J. dr. Ćwiczenia i obserwacje biologiczne w ogrodzie. Nakł. Naszej Księgarni. 1928. (dla nauczycieli).

Gałczyński. Ogród warzywny na dwustu metrach kwadratowych. Wyd. V. Nakł. autora.

Gałczyński. Ogród kwiatowy na stu metrach kwadratowych. Wyd. IV. Nakł. autora.

Gałczyński. Ogród owocowy na trzystu metrach kwadratowych. Wyd. IV. Nakł. autora.

Gałczyński. Róże w ogrodzie. Nakł. autora. Piaseczno pod Warszawą. 1927.

Chołoniewska K. Gospodarstwo domowe i kuchnia racjonalna. Podręcznik dla szkół i gospodyń. Warszawa. M. Arct. 1929.

Domaniewski J. Ptaki naszych gór. Nakł. Księgarni św. Wojciecha. 1930.

Domaniewski J. Ptaki naszych lasów. Cz. I i II. Nakł. Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1930.

Gałczyński B. Drzewa liciaste leśne i alejowe. Nakł. autora. Piaseczno pod Wasrzawą. 1928.

Czerny-Biernatowa Z. i Strasburger M. Organizacja i metody pracy w szkolnictwie gospodarczym żeńskim. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1930.

Poradnik techniczno-ogrodniczy projektowanie, zakładanie i prowadzenie ogrodów przy szkołach. Opracowali: W. Goriaczkowski, W. Zaykowski, S. Miklaszewski, Z. Falkowski, A. Olearski, J. Maciejewski, J. Łebkowski, J. Wrzesiński, J. Ruszkowski pod redakcją ogólną W. Bromirskiego. Nakład Naszej Księgarni Warszawa. 1932.

Kączkowski W. Racjonalne podstawy prania domowego. Biblioteka Instytutu Gospodarstwa Domowego. Warszawa. 1931.

Mandukowa J. Rachunki pani domu. Wyd. Związku Pań Domu. Warszawa. 1932.

Leparski Ant. Chłodnictwo jako czynnik higieny i ekonomii w gospodarstwie domowym i społecznym. 1932.

Leyko Z. O fałszowaniu środków spożywczych. Warszawa. 1932.

Marchlewski L. Warunki powstawania witamin hormonów w ustroju zwierzęcym.

Moszkowska M. Smak a wartość odżywcza pokarmów.

Rapczewski. Problemat żywienia w świetle ekonomii i fizjologii.

Rostafiński J. Skład, postać pokarmów roślinnych i ich przygotowanie na pożywienie człowieka.

Surzycki St. Organizacja pracy społecznej rolniczej. Wyd. Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa. 1931.

Szulc G. Jak powinien żywić się człowiek przy pracy fizycznej, a jak przy pracy umysłowej.

Moczarski Z. Hodowla zwierząt. Podręcznik dla ludowych szkół rolniczych. Wyd. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych. Warszawa. 1932.

Wojciechowski St. Organizacja zbytu produktów rolniczych. Podręcznik dla szkół rolniczych. Biblioteka Spółdzielcza 18. Wydaw. Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa. 1931.

Czerny Z., Kołaczkowska M., Łychowska M., Strasburger M. Rachunki w życiu gospodyni i obywatelki. Warszawa. 1935. Skład główny Biblioteka Polska.

B. KSIĄŻKI ZATWIERDZONE W R. 1936 i 1937 DO UŻYTKU W SZKOŁACH ZAWODOWYCH NOWEGO USTROJU.

Arnold-Russocka M. „Travaillons avec plaisir". Podręcznik języka francuskiego dla kl. I gimnazjum krawieckiego i bieliźniarskiego. Nakł. Państw. Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 1,70.

Bryła Stefan prof. inż. dr. Beton w budownictwie wiejskim. Podręcznik dla szkół budowlanych, drogowych, mierniczych i melioracyjnych. Nakł. Księgarni Polskiej Bernarda Połonieckiego. Lwów — Warszawa. 1936.

Chankowski Henryk. Wykład buchalterii podwójnej (włoskiej). T. II. Książka pomocnicza dla nauczycieli w szkołach handlowych. Wyd. IX. Nakł. Fundacji Wieczystej im. H. J. Chankowskiego. Warszawa.

Czerwiński Wincenty. Podręcznik warsztatowy cz. I. (początki ślusarstwa). — Podręcznik dla kl. I gimnazjów mechanicznych i książka pomocnicza w szkołach mechanicznych. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937.

Czerny Zofia. Przyrządzanie potraw (w formie kartoteki i książki), i uzupełnienie tej książki: Czerny Zofia i Strassburger Maria: Teoria przyrządzania potraw. Książka pomocnicza dla nauczycielek gospodarstwa domowego we wszystkich typach szkół gospodarczych. Nakł. Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936.

Dewitzowa W., Wierzejski J. „Froh an die Arbeit". — Podręcznik języka niemieckiego dla kl. I. gimnazjów mechanicznego, elektrycznego i stolarskiego. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 3.00.

Górski M. dr. Nawozy i nawożenie. (Krótki podręcznik nawożenia). Książka do bibliotek spółdzielczych. Nakł. Tow. Oświaty Rolniczej — Księgarni Rolniczej. Warszawa. 1934. Cena zł 1,00.

Hajkowicz W. inż. i Porębski E. inż. Materiały opałowe (podręcznik dla ślusarzy, kowali, kotlarzy, majstrów narzędziowych, brązowników, pilnikarzy itp.). Książka pomocnicza dla uczniów w szkołach przemysłowych stopnia niższego i gimnazjalnego oraz w szkołach dokształcających zawodowych. Nakł. Izby Rzemieślniczej w Warszawie. 1934.

Henneberg Karol, inż. techn. Ogrzewnictwo domowe, cz. II. Książka pomocnicza dla nauczycieli i uczniów szkół zawodowych stopnia licealnego i szkół przysposobienia II st. z działu gospodarstwa domowego. Nakł. Instytutu Gospodarstwa Domowego. Warszawa. 1933.

Hensel Gustaw inż. i Kowalski Stanisław inż. Podstawy elektrotechniki, cz. I. Podręcznik na kl. II gimnazjum elektrycznego. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie. 1937.

Jaszuński J. Co każdy rzemieślnik wiedzieć powinien. Książka pomocnicza dla uczniów szkół zawodowych techniczno - przemysłowych męskich i żeńskich i szkół zawodowych dokształcających oraz dla nauczycieli wymienionych typów szkół. Nakł. Rady Izb Rzemieślniczych Rz. P. Warszawa. 1932.

Józefowicz Irena i Wróblewski Kazimierz. Wypisy polskie na kl. I. gimnazjum kupieckiego. Cena zł 4,60. Nakł. Państw. Wydaw. Książek Szkolnych. Lwów. 1927.

Klarner Zofia. Ludzie i praca. Wypisy polskie na kl. I. gimnazjów zawodowych (prócz gimnazjum kupieckiego). Podręcznik. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 3,20.

Konieczny Aleksander. Nauka kroju damskiego. Dzieło zawodowe z rysunkami i objaśnieniami. Książka pomocnicza dla nauczycieli szkół zawodowych, kursów specjalnych i kursów dokształcających. Nakł. autora. Warszawa.

Kolarzowski K. Zasady geometrii wykreślnej. Książka pomocnicza dla szkół mechanicznych typu licealnego i wyższego. Nakł. Towarzystwa Kursów Technicznych. Warszawa. 1937.

Korbel Stanisław i Mochnacki Rodion dr. Geografia gospodarcza ogólna. Podręcznik dla kl. I gimnazjum kupieckiego i innych gimnazjów zawodowych. Nakł. Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska" S. A. Warszawa. 1937.

Koźmiński Leon. Les Lettres d'Affaires. Exportation. Importation. Banque. Podręcznik dla uczniów szkół handlowych typu licealnego. Nakł. Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 2,50.

Koźmiński Leon. Précis de correspondence commerciale. Podręcznik korespondencji handlowej francuskiej dla kl. IV. gimnazjów kupieckich, szkół przysposobienia kupieckiego stopnia II i szkół przysposobienia administracyjno-handlowego stopnia II. Nakł. Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,30.

Kurnatowski Jerzy. Współczesne idee społeczne. Książka pomocnicza dla uczniów kl. III handlowych szkół licealnych oraz do bibliotek nauczycielskich szkół handlowych. Nakł. Fundacji Wieczystej im. H. J. Chankowskiego. Warszawa. 1933.

Maskilejson N. Buchalteria bez buchaltera. Książka pomocnicza dla uczniów i nauczycieli szkół handlowych. Wyd. II. Nakł. autora. Warszawa. 1935.

Nechay Jerzy inż. Beton w budownictwie mieszkaniowym. Podręcznik i książka pomocnicza dla szkół zawodowych grupy budownictwa. Nakł. Związku Polskich Fabryk Portland-Cement. Warszawa. 1933.

Niebrój E. Uproszczona księga handlowa. Pomoc naukowa w szkołach rzemieślniczych: przysposobienia stopnia I i II, szkół stopnia niższego i gimnazjalnego. Nakł. autora. Katowice. 1935.

Paschalis-Grabowska Aniela. Modelowanie form krawieckich. Cena zł 2,60. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1937.

Petrażycka-Cichocka Zofia. Geografia gospodarcza Polski współczesnej. Podręcznik dla kl. III. gimnazjów kupieckich i innych zawodowych. Nakł. Państwow. Wydawnictwa Książek Szkolnych.

Rojewski Tadeusz. Okno wystawowe sklepu detalicznego. Biblioteka Kupca-Detalisty Izby Przem. Handl. w Warszawie. Książka pomocnicza dla uczniów szkół przysposobienia kupieckiego pierwszego stop., gimnazjów kupieckich oraz szkół dokształcających. Nakł. Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

Seifert T. Notowania towarów międzynarodowych. Książka pomocnicza dla szkół handlowych. Nakł. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934.

Sierakowski Józef. Podręcznik kroju damskiego. Książka pomocnicza dla nauczycieli szkół podgrupy krawieckiej. Nakł. autora. Warszawa. 1936.

Szczepański Stefan. Drapanie tkanin bawełnianych. Podręcznik do użytku fabrycznego. Książka pomocnicza dla nauczycieli szkół przemysłowych. Nakł. Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi. 1934.

Tatoń A. i Jabłowski K. Mój sklep. Podręcznik organizacji i techniki handlu dla kl. I. gimnazjów kupieckich. Cz. I. Nakł. Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 2,30.

Wartość i użytkowanie mięsa w gospodarstwie domowym (tablice). Mięso wołowe. Opr. Komisja Pomocy Naukowych Instytutu Gospodarstwa Domowego pod kier. M. Strasburger. Pomoc naukowa dla wszystkich typów szkół gospodarstwa domowego i specjalnych. Nakł. Inst. Wydawniczego „Biblioteka Polska". Warszawa.

Weber J. inż. Zarys kowalstwa i obróbki termicznej. Książka pomocnicza dla ucznia i nauczyciela na wydziałach metalowych średnich szkół technicznych i w szkołach mechanicznych stopnia gimnazjalnego i licealnego oraz książka pomocnicza dla nauczyciela w szkołach rzemieślniczo-przemysłowych, metalowych i w szkołach dokształcających metalowych. Nakł. Księgarni Technicznej. Warszawa. 1935.

Wolski Kazimierz. Część maszyn. T. 1: Śruby i nity. T. 2: Pędnie i koła zębate. Podręcznik dla uczniów szkół mechanicznych oraz gimnazjów mechanicznych. Warszawa. 1937. Skład główny Księgarnia techniczna.

370.

KOMUNIKAT

o zaleceniu do użytku władz szkolnych wydawnictwa p. t.: „Ustrój i organizacja szkolnictwa".

Ministerstwo W. R. i O. P. zaleca do użytku władz szkolnych wydawnictwo p. t.: „Ustrój i organizacja szkolnictwa" w opracowaniu dr Zygmunta Kwiatkowskiego i dr Stefana Białasa, będące II częścią wydawnictwa p. t.: „Zbiór przepisów w zakresie administracji szkolnictwa".

Nakład Państwowego Wydawn. Książek Szkolnych, Lwów. 1937 r. (ul. Kurkowa 21). (II S-5636/37).

371.

KOMUNIKAT

o kalendarzu terminowym na rok 1938 p. t.: „Ziemie Polskie w Malarstwie, Literaturze i Muzyce".

Ministerstwo W. R. i O. P. zwraca uwagę Dyrekcji i Nauczycieli Szkół wszelkich typów na wydany staraniem Komitetu Budowy Muzeum Narodowego w Krakowie kalendarz terminowy na rok 1938 p. t.:

„Ziemie Polskie w Malarstwie, Literaturze i Muzyce. Opracował Alfred Holiński, ilustrację muzyczną prof. Z. Jachimecki".

Wydawnictwo to stoi na wysokim poziomie artystycznym oraz posiada wartości wychowawcze dzięki odpowiedniemu doborowi tekstów z literatury polskiej począwszy od XVI stulecia i ilustracjom przeważnie o charakterze historyczno-krajoznawczym, będącym reprodukcjami dzieł najcenniejszych malarzy polskich. (Nr II Pr-15763/37).

372.

Komunikat o wydawnictwie pt.: Z. Bohuszewiczówna „Lekcje botaniki".

Ministerstwo W. R. i O. P. zawiadamia Dyrekcje i Nauczycieli szkół średnich, że cena wydanej przez Ministerstwo książki pt.: Z. Bohuszewiczówna „Lekcje botaniki" została obniżona do zł 2,—.

Obszerny ten podręcznik, obejmujący na 450 stronach zarys dydaktyki przedmiotu, może oddać znaczne usługi nauczycielom botaniki w szkołach średnich. (Nr II-Pr-1650/37).

373.

Komunikat o wydawnictwie „Poradnik stosowania reklamy".

Ministerstwo W. R i O. P. zwraca uwagę na wydawnictwo Polskiej Agencji Telegraficznej w Warszawie: „Poradnik stosowania reklamy" w opracowaniu prof. Stanisława Zakrzewskiego, który ze względu na swoje wartości może być dużą pomocą dla nauczycieli techniki reklamy w szkołach handlowych. (Nr III PU-5048/37).

374.

Komunikat o niedozwoleniu do użytku w szkołach jako podręcznika książki pt.: J. Lechicka „Historia".

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że w książce pt.: J. Lechicka. „Historia". Wydawn. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, określenie: „Podrecznik dla I klasy liceum" zostało umieszczone bez uzyskania dozwolenia Ministerstwa, wymaganego w § 20 rozporządzenia z dnia 14 stycznia 1937 r. o ocenie i używaniu książek dla szkół (Dziennik Urzędowy Ministerstwa W. R. i O. P. Nr 1, poz. 4).

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem książka ta nie może być używana w szkołach jako podręcznik. (Nr II Pr-15644/37).

375.

KOMUNIKAT

Centralnego Ogródka Szkolnego w Cieszynie w sprawie nasion dla ogrodów szkolnych.

SPIS NASION,

które w miarę zapasów C. O. Sz. może oddać szkołom według kolejności zamówień.

Nr.	Nazwa rośliny	Rodzaj użycia
1.	Aksamitka wysoka Agrostemma coronaria	Z
2.	Anyż Pimpinella anisum	UL
3.	Astry mieszane wysokie	Z
4.	„ „ niskie	Z
5.	„ ciemno czerwone	Z
6.	Bieluń dziędzierzawa Datura Stramonium	LB
7.	„ fiołkowy Datura Huberiana	LB
8.	Begonia (ukośnica) semperflorens	Z
9.	„ tuberosa hybrida	Z
10.	Babka lancetowata Plantago lanceolata	L
11.	Bazylia Ocymum basylicum	U
12.	Benedyktynek Cnicus benedictus	L
13.	Bławatek Centaurea cyanus	B
14.	Bobik Vicia faba	U
15.	Bób Vicia faba	U
16.	Buraki cukrowe	U
17.	„ pastewne	U
18.	Czarnuszka Nigella sativa	B
19.	Cząber ogrodowy Satureia hort.	U
20.	Celosia pyramidalis	Z
21.	Deszczownik złotokwiat Dimorphotheca	Z
22.	Dynia tykwa Cucumis	UZ
23.	„ centnarowa Cucurbita Pepo	U
24.	Driakiew Scabiosa	B
25.	Dziewanna drobnokwiatowa Verbascum thapsus	B
26.	Dziewanna pospolita Verbascum Ligrum	LB
27.	Dziwaczek (nocna ozdoba) Mirabilis Jalapa	ZB
28.	Dziurawiec zwyczajny Hypericum perforatum	LB
29.	Dzwonki brzoskwiniolistne Campanula persicifolia	B
30.	Dzwonki ogrodowe mieszane	Z
31.	Farbownik lekarski Anchusa officinalis	LB
32.	Fasola szparagowa tyczna (złota korona)	U
33.	„ „ niska	U
34.	„ tyczna „Jasiek" Phaseolus multiflorus	U
35.	„ niska Phaseolus vulgaris	U
36.	Goździk kartuzek Dianthus carthusianorum	Z
37.	Goździk turecki Dianthus barbatus	Z
38.	Goździk chiński	Z
39.	Głowienka pospolita Brunella vulgaris	B
40.	Gruszka miłosna Solanum melongena	U
41.	Wieczernica niska mieszana Hesperis	Z
42.	Hyzop lekarski Hyssopus officinalis	L
43.	Jakobinka mieszana wysoka Zinnia elegans hybr.	Z
44.	Janowiec barwierski Genista tinctoria	U
45.	Jawnostka, Nemesia	
46.	Kminek Carum Carvi	U
47.	Kolendra siewna Coriandrum sativum	UL
48.	Komonica pospolita Lotus corniculatus	U
49.	Koniczyna biała Tifolium ropens	U
50.	„ czerwona Tifolium pratense	U
51.	„ krwistoczerwona Tifolium incarnatum	U
52.	Konopnica Eupatorium canabinnum	UB
53.	Kozieratka błękitna Trigonella coerulea	L
54.	Konopie siewne Cannabis sativa	U
55.	Kostrzewa owcza Fostuca ovina	U
56.	„ łąkowa Fostuca pratensis	U
57.	Krwiściąg lekarski Sanguisorba officinalis	L
58.	Kuklik pospolity Geum urbanum	BL
59.	Kukurydza cukrowa Zea Mays	U
60.	Laburnum vulgare Złotodeszcz, Złotokap	ZL
61.	Len zwyczajny Linum usitatissimum	U
62.	Lisi ogon (wyczyniec) Alopecurus pratens.	U
63.	Lotus corniculatus Komonica pospolita	U
64.	Lulek czarny Hyoscyamus niger	BL
65.	Lwia paszcza Antirrhinum maius wysoka	Z
66.	Lwia paszcza niska mieszana	Z
67.	Lawenda Lavandula spica	L
68.	Lewkonie mieszane Matthiola annua (cheiranhus)	Z
69.	Łubin trwały Lupinus polyphyllus	ZU
70.	„ żółty Lupinus luteus	BU
71.	Mak niebieski	
72.	„ polny Papaver rhoeas	BL
73.	„ biały Papaver alpinum	U
74.	Malwa ogrodowa (czarna) Althea rosea	L
75.	„ „ pełna miesz. Althea rosea grandiflora	ZU
76.	Malwa pastewna	
77.	Mietlica rozłogowa Agrostis stolonifera	U
78.	Morga trzcinowata Phalaris arundinacea	U
79.	Maruna Pyrethrum sp.	Z
80.	Marszawa Godetia	Z
81.	Maciejka Matthiola	Z
82.	Mydlnica lekarska Saponaria officinalis	L
83.	Naparstnica Digitalis purp. hybr.	ZL
84.	Nasturcja Tropaeolum	Z
85.	Nieśmiertelnik Helichrysum	Z
86.	Nogietek lekarski Calendula officinalis	L
87.	Nostrzyk biały Melilotus albus	LU
88.	„ żółty Melilotus officinalis	LU
89.	Ogórecznik Borrago officinalis	LB
90.	Oman wielki Inula Helenium	LB
91.	Orlik mieszany Aquilegia hybr.	ZB
92.	Ostróżki Delphinium, letnie mieszane	ZL
93.	„ „ trwałe mieszane	ZL
94.	Papryka długoowocowa	UL
95.	Phacelia tanacetifolia Wiązanka wrotyczolistna	UL
96.	Pomidory Heterosis	U
97.	„ mieszanka bardzo dobra	U
98.	Pomornik górski Arnica montana	L
99.	Prawoślaz Althaea officinalis	L
100.	Przelot pospolity Anthyllis Kerneri (vuln.)	U
101.	Przetacznik siwy Veronica incana	BL
102.	Przegorzan Echinops humilis	B
103.	Proso zwyczajne Panicum miliaceum	U
104.	Pasternak Pastinaca sativa	U
105.	Rabarber (rzewień) Rheum officinale	UL
106.	Rajgras włoski Lilium italicum	U
107.	Rajgras werstewaldzki	U

108. Rajgras francuski Arrhenatherum avenac. U
109. Rzepik (rzepak letni) Brassica rapa oleifera U
110. Rumian żółty Anthemis tinctoria U
111. Rutewka wąskolistna Thalictrum B
112. Rycynus jednoroczny Ricinus officinalis LZ
113. Selery Apium grafeolens UL
114. Seradela Ornithopus sativus U
115. Słonecznik Helianthus annuus UZ
116. Smółka pospolita Viscaria vulgaris BZ
117. Soja czarna U
118. „ żółta U
119. Sporek polny Spergularia arvensis U
120. Starzec Senecio Z
121. Stokłosa miękka Bromus hordaceus U
122. Szałwia lekarska Salvia officinalis L
123. „ ognista Salvia coccinea Z
124. Szczaw z Boilewille U
125. Serdecznik B
126. Szparagi jadalne Asparagus officinalis UL
127. Szanta Marubium L
128. Statice Zatrwian L
129. Stulisz sztywny Sisimbrynum B
130. Szczeć leśna Dipsacus B
131. Szczwół plamisty Conium maculatum L
132. Szczypiorek U
133. Szpinak U
134. Tatarka (gryka, hreczka) Polygonum Fagopyrum U
135. Trędownik bulwiasty Scrophularia nodosa LB
136. Trawa miodowa Holcus lanatus U
137. Tymotka Phleum pratense U
138. Tytoń narcyzowy Nicotiana hybrida ZB
139. Werbena lekarska L
140. „ ogrodowa Z
141. Wierzbówka Lythrum B
142. Wiesiołek dwuletni Oenothera biennis B
143. Wiązanka v. Phacelia ZB
144. Wijec Ipomoea ZB
145. Wrotycz pospolity Tanacetum vulgare L
146. Wyklina łąkowa Poa pratensis U
147. Żarnowiec miotlasty Sarothamnus scoparius B
148. Żyniszek niebieski Ageratum Z
149. Żmijowiec Echium B
150. Xanthium italicum, Rzepień włoski B

Objaśnienia znaków:

B — roślina mająca znaczenie w biologii.
L — „ lecznicza lub trująca.
U — „ użytkowna.
Z — „ zdobnicza.

Zamówienia na nasiona należy skierować do Dyrekcji Państwowego Gimnazjum matem.-przyr. w Cieszynie.

376.

KOMUNIKAT O WYDAWNICTWACH

A. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło do użytku szkolnego następujące książki dla szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli:

Podręcznik szkolny:

Wuttke G. i Radliński T. Geografia dla klasy szóstej szkoły powszechnej drugiego stopnia. Kurs B. Zeszyt pierwszy. Nakład Wydawnictwa Podręczników Geografii Tadeusza Radlińskiego. Warszawa. 1937. (Nr II Pr-14933/37).

Książka pomocnicza dla uczniów:

Spiegel N. Wypisy łacińskie dla III i IV klasy gimnazjum. Książka pomocnicza do lektury i wypracowań piśmiennych. Wydawn. Gubrynowicz i Syn. Lwów—Warszawa. 1937. (Nr II Pr-14077/36).

Książki do bibliotek uczniowskich:

Borowy W. Dziś i wczoraj. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa, 1934 — dla młodzieży licealnej. (Nr II Pr-15309/37).

Boguszewska H. Świat po niewidomemu. Nakł. J. Przeworskiego. Warszawa, 1937 — dla młodzieży od lat 16 (Nr II Pr-15272/37).

Brenk S. Balonem „LOPP" nad morze Białe. Wydawnictwo Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, Warszawa, 1937 — dla młodzieży wyższych klas szkół powszechnych oraz gimnazjum. (Nr II Pr-15262/37).

Centkiewicz Cz. J. Znowu na północy. Kartki z podróży na wyspę Niedźwiedzią i Spitzbergen w roku 1936. Nakł. Towarzystwa Wydawniczego „Rój" Warszawa, 1937 — dla młodzieży powyżej lat 14 gimnazjum ogólnokształcącego. (Nr II Pr-15339/37).

Gail W. W. Fizyka na wesoło. Przełożył A. Łastowiecki. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa — dla młodzieży gimnazjów ogólnokształcących. (Nr II Pr-15211/37).

Grodecka E. O metodzie harcerskiej i jej stosowaniu. Dla starszyzny harcerskiej, przyjaciół harcerstwa, wychowawców. Nakład Harcerskiej Szkoły instruktorskiej na Buczu — dla liceum pedagogicznego. (Nr II Pr-15268/37).

Jeans James. Podróż w czasie i przestrzeni. Przełożył B. Gawecki. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej" Warszawa 1936 — dla młodzieży powyżej lat 14. (Nr II Pr-15218/37).

Kaempffert W. Epokowe wynalazki w Ameryce i w Europie. Historia ich powstania i ich twórcoów. Przekład A. Korjańskiego. I. i II. Skład Główny w Książnicy-Atlas. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej" Warszawa, 1932 — dla gimnazjum ogólnokształcącego. (Nr II Pr-15274/37).

Lewicki T. M. W szkole Atheńskiej. Z nad Tybru i z nad Illisu. 2. Wydawnictwo Filomaty. Lwów, 1934 — do bibliotek szkół średnich ogólnokształcących. (Nr II Pr-10087/34).

Meadowcroft W. H. Edison. Życie i dzieła. Przełożył i uzupełnił E. Stenz. Wielcy ludzie — wielkie dzieła. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa, 1933 — dla gimnazjów ogólnokształcących. (Nr II Pr-15273/37).

Mizgier-Chojnacki W. Sport spadochronowy. Wydawnictwo Zarządu Głównego L. O. P. P. Warszawa, 1936. (Nr II Pr-14974/37).

Sienkiewicz H. Przez stepy. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. 242. Nakład

Gebethnera i Wolffa, Warszawa, 1932 — dla młodzieży od lat 14—16. (Nr II Pr-14473/36).

Sienkiewicz H. Wspomnienia z Maripozy. Jamioł. Organista z Ponikły. Wydanie siódme. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. 14. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 12—16. (Nr II Pr-14472/36).

Straszewicz S. O wielobokach. Biblioteczka Matematyczna 2. Wydanie Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla gimnazjów ogólnokształcących. (Nr II Pr-13274/36).

Strug A. Mogiłka. Biblioteczka nowel i opowiadań Nr 6. Nakład Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza, Warszawa, 1935 — dla młodzieży od lat 14 do 16. (Nr II Pr-14476/37).

Suchodolski B. Wychowanie moralno-społeczne. Odbitka z Encyklopedii Wychowania. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa, 1936 — do bibliotek uczniowskich zakładów kształcenia nauczycieli. (Nr. II Pr-15299/37).

Super P. Elements of Polish Culture as seen by a Resident Foreigner. The Baltic Pocket Library. Published by the Baltic Institute. Toruń. 1934 — dla liceów ogólnokształcących. (Nr II Pr-4117/34).

Szczebrowski A. Współczesna poezja polska 1915—1935 Antologia poetycka. Skład w Księgarni L. Kąpickiego w Zamościu. Warszawa—Zamość. 1936 — dla liceów ogólnokształcących. (Nr II Pr-14960/37).

Tarnowski M. Cejlon. Wyspa Rajska. Notatnik z podróży. Dookoła ziemi. Biblioteczka geograficzno-podróżnicza. T. 15. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla młodzieży powyżej lat 14. (Nr II Pr-14881/37).

Tarski A. O logice matematycznej i metodzie dedukcyjnej. Biblioteczka Matematyczna. 3—4—5. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla liceów ogólnokształcących. (Nr II Pr-14375/36).

Thorne Baker T. Królestwo aparatu fotograficznego. Narzędzia Ludzkiej Potęgi. Tom II. Przełożyli: K. i W. Narkiewiczowie - Jodko. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa 1936 — dla gimnazjów i liceów ogólnokształcących. (Nr II Pr-15217/37).

Żeromski S. Siłaczka. Biblioteczka nowel i opowiadań. Nr 4. Nakł. Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza. Warszawa. 1935 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-14471/36).

Żeromski S. O żołnierzu tułaczu. Biblioteczka nowel i opowiadań. Nr 3. Nakład Towarzystwa Wydawniczego. Warszawa. 1936 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-14475/36).

Żeromski S. Wszystko i nic. Biblioteczka nowel i opowiadań. Nr 2. Nakład Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza. Warszawa. 1935 — dla młodzieży od lat 16. (Nr II Pr-14474/36).

Książki do bibliotek nauczycielskich:

Bednarski J. Wiersze i proza. Wydał i wstępem zaopatrzył Dr J. Ujejski. Wydawnictwo OO. Dominikanów. Lwów. 1937. (Nr II Pr-14839/36).

Bonczyk N. Stary kościół miechowski. Wydanie IV krytyczne. Opracował W. Ogrodziński. Katowice. 1936. Skład Główny: Kasa im. Mianowskiego. Instytut Popierania Nauki. Warszawa. (Nr II Pr-14411/36).

Dyboski R. Między literaturą i życiem. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa. 1936. (Nr II Pr-15310/37).

Eddington A. S. Nowe oblicze natury. Światopogląd fizyki współczesnej. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa. (Nr II Pr-12768/36).

Grodecka E. O metodzie harcerskiej i jej stosowaniu. Dla starszyzny harcerskiej, przyjaciół harcerstwa, wychowawców. Nakł. Harcerskiej Szkoły instruktorskiej na Buczu. (Nr II Pr-15268/37).

Homer. „Odyssea" — przełożył polskim heksametrem Stanisław Mleczko. Nakład Wydawnictwa „Ultima Thule". Warszawa. (Nr II Pr-13714/35).

Kerschensteiner G. Dusza wychowawcy i zagadnienie kształcenia nauczycieli. Z poprawionego III wyd. niemieckiego przełożył A. Tom. Z portretem i autobiografią Kerschensteinera tłumaczoną przez T. Radońskiego. Nakł. Naszej Księgarni. Warszawa. 1936 — do bibliotek nauczycielskich i bibliotek kształcenia nauczycieli. (Nr II Pr-15303/37).

Litwin A. Organizacja nauczania w szkołach powsz. pierwszego stopnia. Wydanie 2 zmienione i przystosowane do nowych programów nauki. Nakład „Naszej Księgarni", Warszawa. 1936 (Nr II Pr-15298/37).

Makowiecki T. Poeta - Malarz. Studium o Stanisławie Wyspiańskim. Nakład T-wa Lit. im. A. Mickiewicza i Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska" Warszawa, 1935. (Nr II Pr-14803/36).

Planck M. i Schrödinger E. Zagadnienia współczesnej nauki. Indeterminizm — Wpływ środowiska na nauki przyrodnicze. Przełożył E. Poznański. Wydawnictwo „Mathesis Polskiej". Warszawa. 1935. (Nr II Pr-15215/37).

Platon. Eutyfron. Przełożył W. Witwicki. Biblioteczka Filozoficzna. 1. Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Lwów. 1934. (Nr II Pr-41/35).

Spiegel N. Wypisy łacińskie dla III i IV klasy gimnazjalnej. Książka pomocnicza do lektury i wypracowań piśmiennych. Wydawnictwo Gubrynowicz i Syn. Lwów—Warszawa. 1937. (Nr II Pr-14077/36).

Suchodolski B. Wychowanie moralno-społeczne. Odbitka z Encyklopedii Wychowania. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa 1936. (Nr II Pr-15299/37).

Tarski A. O logice matematycznej i metodzie dedukcyjnej. Biblioteczka Matematyczna. 3—4—5. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów. (Nr II Pr-14375/36).

B. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło następujące książki dla szkół zawodowych.

Chankowski H. J. 6 metod buchalterii amerykańskiej. Tom III wykładu buchalterii podwójnej. Nakład Fundacji Wieczystej im. H. J. Chankowskiego w Warszawie. Cena 2 zł — jako książkę pomocniczą dla nauczycieli w szkołach handlowych. (Nr II PU-133/36).

Inż. Kączkowski Wacław. Odplamianie. Biblioteka Instytutu Gospodarstwa Domowego Nr 4. Wydanie własne. Warszawa, 1936. Cena 2 zł — jako książkę pomocnicza dla nauczyciela i ucznia w liceach go-

spodarczych i szkołach przysposobienia gospodarczego II st. (Nr III PU-165/37).

Koźmiński Leon. Technique et terminologie du commerce français. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1937. Cena zł 2,50 — jako podręcznik dla kl. III liceów handlowych i administracyjnych. (Nr III PU-151/37).

Langer Olgierd. Reklama kupca detalisty. Biblioteka kupca detalisty Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie Nr 3. Nakład M. Arcta, Warszawa, 1937 — jako książkę pomocniczą dla uczniów klas niższych gimnazjum kupieckiego oraz szkół przysposobienia kupieckiego I st. (Nr III PU-175/37).

Dr Łoziński Paweł. Zoologia i botanika dla kl. I gimnazjum kupieckiego. Nakł. Książnicy-Atlas, Lwów-Warszawa, 1937 — jako podręcznik dla kl. I gimnazjum kupieckiego i innych gimnazjów zawodowych. (Nr III PU-139/36).

Piotrowski G. Przedsiębiorstwa morskie. Nakł. Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa. 1935 — jako książkę pomocniczą dla uczniów wyższych klas gimnazjum kupieckiego, liceów handlowych i administracyjnych, oraz szkół przysposobienia kupieckiego II stopnia i szkół przysposobienia administracyjno-handlowego. (Nr III PU-40/37).

I. Książki do bibliotek uczniowskich:

Dyakowski B. Królowa górskiego źródła. Opowiadanie z życia płazów. Opowieści przyrodnicze Nr 7. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa. 1936 — dla szkół powszechnych. (Nr II Pr-1451/36).

Kasperowiczowa M. Jaś higienista. Opowieści przyrodnicze Nr 6. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1936 — dla wyższych klas szkół powszechnych. (Nr II Pr-14508/36).

Porębski E. Samochód wychodzi z fabryki... Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1936 — dla VII kl. szkół powszechnych. (Nr II Pr-14110/36).

Tetmajer K. Wybór poezyj — opracował J. Lorentowicz. „Biblioteka Narodowa" Nr 123. Seria I. Nakład Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów, 1936. (Nr II Pr-14843/36).

Warchałowski K. Na krokodylim szlaku. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa — Kraków, 1936 dla młodzieży od lat 14, (Nr II Pr-14868/37).

Żukowski O. Statek morski rzeczny. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1936 — dla gimnazjum. (Nr II Pr-14517/36).

II Czasopisma do bibliotek uczniowskich.

Gazetka Morska. Dwutygodnik. Nakład Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonialnej. Warszawa, 1937 — dla uczniów szkół powszechnych i niższych klas gimn. (Nr II Pr-15146/37).

Młody Spółdzielca. Nakład Związku Spółdzielni Spożywców R. P. „Społem". Warszawa, 1937 — dla wyższych klas szkoły powszechnej i niższych gimnazjum. (Nr II Pr-15236/37).

Mały płomyczek. Tygodnik Nakład Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa, 1937 — dla dzieci od lat 7—8. (Nr II Pr-15239/37).

Plastyka. Organ Bloku Zawodowych Plastyków. Warszawa, 1937 — dla młodzieży wyższych klas gimn. i lic. (Nr II Pr-14937/37).

III. Książki do bibliotek nauczycielskich:

Baczyńska i Oderfeldówna A. Patrzę i opisuję. Książka do ćwiczeń ortograficznych i stylistycznych na klasę drugą szkół powszechnych. Część pierwsza. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1937. (Nr II Pr-14939/37).

IV. Czasopisma do bibliotek nauczycielskich:

Plastyka. Organ Bloku Zawodowych Plastyków. Warszawa, 1937 (Nr II Pr-14937/37).

V. Pomoce szkolne do użytku zbiorowego:

Tablica poglądowa do nauczania znaków topograficznych. Skład Główny: Centrala sprzedaży map „Samopomoc Inwalidzka". Warszawa. (Nr II Pr-14866/37).

VI. Książki pomocnicze dla uczniów:

Baczyńska S. i Oderfeldówna A. Patrzę i opisuję. Książka do ćwiczeń ortograficznych i stylistycznych na klasę drugą szkół powszechnych. Część pierwsza. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1937. (Nr II Pr-14939/37).

Ptaszycka A. W dziedzinie sztucznego chłodu. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek szkolnych. Lwów, 1936 — dla uczniów III kl. gimnazjalnej. (Nr II Pr-14685/36).

Wydawnictwa Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.

Ustrój i organizacja szkolnictwa. Opracowali Dr Zygmunt Kwiatkowski, Naczelnik Wydziału Prawnego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ., i Dr Stefan Bialas. Zbiór przepisów w zakresie administracji szkolnictwa. Tom II. Wydawnictwo zalecone przez Ministerstwo W. R. i O. P. do użytku władz szkolnych (II S. 5636/37). Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 491. Cena zł 5.—.

Praca uwzględnia stan prawny z dnia 1 września 1937 roku.

Obfity materiał przepisów podzielony został na rozdziały następujące: 1) Przepisy zasadnicze o ustroju szkolnictwa; 2) Organizacja publicznych szkół powszechnych; 3) Organizacja szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli; 4) Organizacja szkół zawodowych i szkół dokształcających zawodowych; 5) Ustrój szkolnictwa artystycznego; 6) Przepisy o przystosowaniu niektórych ustaw do wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa; 7) Organizacja roku szkolnego; 8) Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Ponadto w dodatku zamieszczona została ustawa z dnia 30 sierpnia 1937 r. o ustroju szkolnictwa.

Książka nie zawiera przepisów organizacyjnych natury administracyjnej i gospodarczej, które zebrane będą w oddzielnym zbiorze.

Nadmienić należy, że jest to już drugi tom pożytecznego „Zbioru przepisów w zakresie administracji szkolnictwa", wydanego przez Państwowe Wydawni-

ctwo Książek Szkolnych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Tom pierwszy zawierający „Kwalifikacje zawodowe nauczycieli szkół powszechnych“ ukazał się przed kilku miesiącami, tom III poświęcony „Prawu szkół prywatnych“ znajduje się w druku.

Gustaw Olechowski: **Na wielką wyprawę.** Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Stron 117 + 1 nlb., ilustr. 19. Cena zł 2,—.

Mieczysław B. Lepecki: **Sybir wspomnień.** Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Stron 182 + 1 nlb., ilustr. 72. Cena zł 3,80.

Książka mjr. Lepeckiego jest reportażem z ostatniej podróży autora na Syberię, przedsięwziętej w celu pobrania ziemi pamiątkowej na kopiec Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu. Szlakiem setek tysięcy wygnańców przez Samarę, Bugurusłan, Nowosybirsk, Irkuck, Aleksandrowsk, Tunkę, jezioro Bajkalskie aż do Nerczyńska, Stretieńska i Akatuja jedzie Lepecki wskrzeszać wspomnienia.

Cieślińska O. i Nieniewska H.: **Les français de nos jours.** Podręcznik do nauki języka francuskiego dla IV klasy gimnazjalnej. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 184 + 78. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 1,90.

Podręcznik ten dopełnia komplet podręczników tychże autorek przeznaczonych dla gimnazjum nowego typu.

Ujęcie metodyczne przedmiotu jest takie same, jak w podręcznikach dla klas I—III. Podręcznik składa się z dwóch części: czytankowej oraz metodycznej.

Dewitzowa W. i Żółtkowska G.: **Menschen und Staaten, Schaffen nnd Wirken.** Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla klasy IV gimnazjalnej. Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Stron 278 + 2 nlb. + 71. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 1,90.

Podręcznik ten zamyka cykl podręczników tychże autorek przeznaczonych dla gimnazjum nowego typu.

Sposób opracowania przedmiotu oraz ujęcie metodyczne są analogiczne, jak w podręcznikach dla klas I — III.

Ignacy Strycharski i Stefan Essmanowski: **Italia.** Czytanka łacińska dla I klasy gimnazjalnej. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,50.

Aniela Paschalis - Grabowska: **Modelowanie form krawieckich.** Tekst i 36 tablic ze 125 rycinami. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Str. 71 + tablice. Cena wraz ze znaczkiem na TPBPSP zł 2,60.

Praca p. Paschalis - Grabowskiej, pomyślana jako praktyczny podręcznik dla szkół zawodowych krawiectwa damskiego i dziecięcego oraz szerszych kół amatorów kunsztu krawieckiego, zaznajamia z metodą otrzymywania form za pomocą modelowania, która to metoda zyskuje coraz większe zastosowanie w krawiectwie, a jest zgoła niezastąpiona, jeśli idzie o krawieczyznę lekką i fantazyjną.

Podręcznik zawiera 36 tablic ze 125 rycinami, przedstawiającymi podstawowe formy krawieckie, oraz tekst, obejmujący opis wszystkich czynności modelowania form podstawowych i fantazyjnych.

Borowiecka M. i Jacewiczówna A.: **Arytmetyka dla dorosłych i młodocianych w mieście.** I rok nauki. Według programu szkół wieczorowych dla dorosłych wskazanego do użytku przez Ministerstwo W. R. i O. P. Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 80. Cena zł 1,—.

Borowiecka M., Próchnikowa-Gomólińska I. i Zygmunt R.: **Arytmetyka i geometria dla dorosłych i młodocianych w mieście.** II rok nauki. Według programu szkół wieczorowych dla dorosłych wskazanego do użytku przez Ministerstwo W. R. i O. P. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Stron 142. Cena zł 1,40.

Książki te przeznaczone są dla słuchaczy Kursów Początkowych i Szkół Wieczorowych dla Dorosłych i Młodocianych w miastach na I i II lata nauki, odpowiadające I—II i III—IV klasie publicznej szkoły powszechnej.

Hensel G. i Kowalski S.: **Podstawy elektrotechniki. Cz. I.** Kurs klasy II gimnazjum elektrycznego. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 273. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 4,10.

Józefowicz I. i Wróblewski K.: **Wypisy polskie** na klasę I gimnazjum kupieckiego. Państwowe Wydawn. Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 288. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 3,60.

Petrażycka - Cichocka Z.: **Geografia gospodarcza Polski** dla klasy III gimnazjum kupieckiego. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Stron 372 + 4 nlb. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 4,40.

Lipa A.: **Arytmetyka handlowa** dla I klasy gimnazjum kupieckiego. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 156. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 2,80.

Tatoń A. i Jabłowski K.: **Sprzedaż sklepowa.** Książka dla sprzedawcy. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych, Lwów, 1937. Str. 229 + 7 nlb. Cena zł 2,70.

Mein Lesebuch für die V Klasse der Volksschulen. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 244 + 4 nlb. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 3,10.

Übungen zur deutschen Rechtsschreibung u. Sprachpflege. III Schuljahr. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 59 + 2 nlb. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 1.60.

Übungen zur deutschen Rechtsschreibung u. Sprachpflege. V. Schuljahr. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 88 + 2 nlb. Cena ze znaczkiem na T-wo PBPSP zł 1,80.

Janina Porazińska: **Legendy.** Państwowe Wydawn. Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 80, ilustr. 8. Cena zł 1,80.

Nowe podręczniki szkolne — Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.

Delfina Gayówna: **Przyroda żywa dla V klasy szkół powszechnych.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 120, ilustr. 109. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,20.

Zgodnie z wymaganiami programu autorka podaje elementarne wiadomości o przejawach życia pospolitych zwierząt i roślin, jak również o ustroju ludzkim z uwzględnieniem jego higieny, usiłując równocześnie wykształcić w uczniach umiejętność świadomego i celowego obserwowania zjawisk przyrody i orientowania się w związkach zachodzących między nimi.

Anna Zofia Czarkowska: **Podręcznik matematyki dla I klasy gimnazjalnej.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych Lwów 1937 r. Str. 132. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 2,10.

Podręcznik przeznaczony jest przede wszystkim do użytku ucznia. Tekst zadań przystosowano w tym celu do jego poziomu. Układ podręcznika jest taki, że uczeń, korzystając z niego, może nauczyć się posługiwania się książką naukową, a nauczyciel znajdzie w nim pomoc do realizowania nowoczesnych metod dydaktycznych w nauczaniu.

Stanisław Durek i Wincenty Lewicki: **Pierwsza klasa liczy. Rachunki dla I klasy szkół powszechnych.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 68, ilustr. 100. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 0,70.

Stanisław Durek i Wincenty Lewicki: **Druga klasa liczy. Rachunki dla II klasy szkół powszechnych.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 128, ilustr. 50. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,—.

Nowe przerobione wydanie znanych podręczników rachunków St. Durka i W. Lewickiego dostosowane zostało jak najściślej w układzie i doborze materiału naukowego do wymagań obowiązujących programów nauki w publicznych szkołach powszechnych.

Dla układu podręcznika miarodajne były psychika dziecka w tym wieku oraz **logiczny i systematyczny układ materiału naukowego.**

Zygmunt Chwiałkowski i Wacław Schayer: **Rachunki dla I klasy szkół powszechnych w mieście.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych Lwów 1937 r. Str. 64, ilustr. 100. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 0,70.

Zygmunt Chwiałkowski i Wacław Schayer: **Rachunki dla I klasy szkół powszechnych na wsi.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 64, ilustr. 100. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 0,70.

Zygmunt Chwiałkowski i Wacław Schayer: **Rachunki dla II klasy szkół powszechnych.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 96, ilustr. około 100. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,—.

Tadeusz Bornholtz: **Historia dla I klasy gimnazjów.** Państw. Wydawnictwo Książek Szk. Lwów 1937 r. Str. 244, 136 ilustracji i 13 map w tekście, 5 tablic i 4 mapy poza tekstem. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 2,60.

Tadeusz Bornholtz: **Historia dla III klasy gimnazjów.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 248, 64 ilustracje i 7 map w tekście, 3 tablice ilustracji i 6 map poza tekstem. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 2,60.

Zygmunt Chwiałkowski i Wacław Schayer: **Rachunki dla III klasy szkół powszechnych I stopnia Kurs B.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 0,90.

Zygmunt Chwiałkowski i Wacław Schayer: **Arytmetyka z geometrią dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,—.

Zygmunt Chwiałkowski i Wacław Schayer: **Arytmetyka z geometria dla VI klasy szkół powszechnych II stopnia Kurs B.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,20.

Romana Millerówna i Maria Rostkowska: **Pierwsza klasa pracuje. Elementarz miejski.** Państw. Wydawnictwo Książek Szk. Lwów 1937 r. Str. 136. Kilkaset rysunków w tekście. Dwubarwna okładka St. Bocianowskiego. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 0,60.

Romana Millerówna i Maria Rostkowska: **Pierwsza klasa pracuje. Elementarz wiejski.** Państwowe Wydawnictwo Książek. Lwów 1937 r. Str. 136. Kilkaset rysunków w tekście. Dwubarwna okładka W. Siemiątkowskiego. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 0,60.

Oba te podręczniki reprezentują zupełnie nowy, odrębny od dotychczasowych typ elementarza.

Kazimierz Kosiński i Leon Rygier: **Przemiany. Książka polska dla I klasy gimnazjalnej.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 316, ilustr. około 50. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 2,80.

Książka ta jest pierwszym ogniwem zamierzonego cyklu, który ma objąć wszystkie klasy gimnazjalne. Czytanki zapoznają młodzież z najważniejszymi przejawami życia starożytnego Wschodu, klasycznej Grecji i Rzymu oraz wczesnego średniowiecza. Zgodnie ze wskazówkami programu uwzględniono szczególnie świat mitów, postaci bohaterskie, przykłady tężyzny

fizycznej i duchowej, wzory cnót obywatelskich itp. Utwory prozaiczne i poetyckie, osnute na tle życia polskiego w przeszłości i teraźniejszości, łączą się z poprzednimi treściowo lub ideowo w sposób możliwie prosty, starannie unikający wszelkiej sztuczności.

Jerzy Kowalski i Marian Golias: **Puer Romanus. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla I klasy gimnazjalnej przerobiony w nowym wydaniu przez M. Goliasa.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 44 + 78, ilustr. ponad 50. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,05.

Puer Romanus, pierwszy podręcznik do nauki języka łacińskiego w nowym gimnazjum, w myśl rozporządzenia władz szkolnych mógł się ukazać w nowym opracowaniu dopiero po czteroletnim czasokresie. Opracowania nowego dokonał prof. M. Golias, uwzględniwszy wymagania praktyki i głosy krytyki.

Wanda Dewitzowa i Gita Żółtkowska: **Wir lernen deutsch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla I klasy gimnazjalnej.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 292, ilustr. ponad 50. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,60.

Układ tej książki jest całkowicie odmienny od układu, przyjętego w podręcznikach dotychczasowych — zamiast krótkich ustępów, luźnie lub wcale z sobą nie związanych, autorowie dają opowiadania ciągłe, tworzące jak gdyby powieść dla młodzieży.

Ludwika Kolczyńska i Emanuel Łoziński: **Książka polska na I klasę gimnazjalną.** Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 351, ilustr. 44. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 2,80.

Podręcznik ten odznacza się bogactwem materiału czytankowego oraz głęboko przemyślaną koncepcją ideowo-wychowawczą. Czytanki wybrane z arcydzieł literatury polskiej i obcej oraz utworów współczesnych pisarzy polskich, posiadają wybitne walory artystyczne i kulturoznawcze.

Mieczysław Cieśluk: *Przyroda martwa dla V klasy Szkół Powszechnych.* Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937 r. Str. 116, ilustr. 157. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,—.

Zaznajamiając ucznia z najważniejszymi zjawiskami przyrody martwej ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mają większe znaczenie praktyczne, autor stara się wyrobić w dziecku czynną podstawę wobec życia, wskazując możliwości podnoszenia środowiska na wyższy poziom gospodarczy dla dobra obywatela, narodu i państwa.

Józef Zaremba i Jerzy Ostrowski: U nas w Polsce. — Czytanka dla V klasy szkół powszechnych. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 264, ilustr. 48. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,90.

Józef Zaremba i Gustaw Morcinek: Czytanka VI dla szkół powszechnych II stopnia. Kurs B. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów 1937. Str. 248, ilustr. 32. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,70.

Józef Zaremba i Jerzy Ostrowski: Budujmy milej Ojczyźnie dom. Czytanka dla VII klasy szkół powszechnych. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. 336, ilustr. 48. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł 1,90. Podręczniki te stanowią próbę ujęcia zagadnień programowych w jednolitą koncepcję wychowawczą odpowiadającą wymaganiom współczesnego życia w Polsce.

Helena Grotowska i Zofia Klingerowa: Nasza Ojczyzna. Czytanka polska dla V klasy szkół powszechnych. Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów. 1937. Str. V + 308, ilustr. 44. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszcehnych zł 1,90.

Delfina Gayówna, Hipolita Gnoińska, Maria Librachowa i Józefa Łysakiewiczówna: Przyroda i geografia dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. **Kurs B. Państwowe** Wydawnictwo Książek Szkolnych, Lwów, 1937. Str. 143. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publ. Szkół Powszechnych zł 1,—.

Wydawnictwa Książnicy-Atlas.

M. Falski: **Elementarz** dla szkół powszechnych miejskich. Ilustr. W. Borowskiego. Książnica - Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

M. Falski: **Elementarz** dla szkół powszechnych wiejskich. Ilustr. J. Miklaszewskiego. Książnica - Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

G. Gebertowa: **Historia** dla V klasy szkół powsz. III stopnia. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski: **Arytmetyka i geografia** dla V kl. szkół powszechnych. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska: **Elementarz** dla szkół wiejskich. Ilustr. F. Ciechowskiego i Z. Sauka. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

St. Tync, J. Gołąbek i J. Duszyńska: **Czytanki polskie** dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs B. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

St. Tync, J. Gołąbek: **Czytanki polskie** dla IV kl. szkół powszechnych. Kurs B. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

G. Gebertowa: **Historia** dla V klasy szkół powsz. II i III stopnia. Ilustr. St. Haykowskiego. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

A. Ptaszycka i M. Sadzewiczowa: **Jak i dlaczego.** Przyroda martwa. Podręcznik dla V kl. szkół powsz. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa, 1937.

W. Nikliborc i W. Stożek: **Arytmetyka i geometria** dla VI kl. szkół powsz. II stopnia. Kurs B. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

W. Nikliborc i W. Stożek: **Arytmetyka i geometria** dla IV kl. szkół powsz. I stopnia. Kurs B. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

Z. Klemensiewicz: **Język polski. Podręcznik** dla liceum. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa 1937.

W. Referowski: **Okno wystawowe.** Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Str. 186. Zł 11,—.

Jest to pierwsze wydawnictwo polskie, traktujące wyczerpująco o wszystkich zagadnieniach, związanych z urządzaniem wystaw sklepowych. Omawia znaczenie reklamowe okna wystawowego, jego architekturę, rodzaje szyldów, oszklenie, budowę wnęki, oświetlenie wystawy, atrakcyjność i artystyczne rozwiązanie urządzenia okna, harmonię barw, sprzęt wystawowy, plakaty i karty cennikowe, typy okien wystawowych oraz ich dekorowanie z uwzględnieniem układu, ugrupowania i ustawienia eksponatów.

M. Piwowarczyk: **Zajęcia rękodzielnicze** w **szkole.** Roboty z drzewa. Podręcznik dostowany do programu nauki na klasę V, VI i VII szk. powsz. i I kl. gimn. Str. 128 z atlasem o 162 ryc. i 32 tabl. Cena zł 4,—.

Książka powyższa opracowana została w dostosowaniu do obowiązującego programu nauki w szkołach powszechnych i gimnazjum. Całość jej została ujęta w sześć rozdziałów, z których pierwsze trzy omawiają program kl. V, VI i VII szkoły powszechnej, rozdział IV pierwszą klasę gimnazjalną a pozostałe dwa rozdziały,zatytułowane: „Uwagi ogólne“ i „Rysunek roboczy“, wyjaśniają te zagadnienia, które zostały ze względu na przejrzystość poprzednich rozdziałów pominięte. Umieszczony na wstępie podręcznika „spis tematów“ ułatwia zorientowanie się, w jakiej kolejności winny wystąpić wskazane przez program ćwiczenia, oraz wysuwają do tych ćwiczeń tematy—przedmioty. W treści znajdujemy rozwinięcie wskazań programowych, wyjaśnienia potrzebnych ćwiczeń, narzędzia oraz tok pracy, obrazujący sposób wykonania danego przedmiotu. W załączonym atlasiku znajdujemy odpowiednią do każdego tematu rycinę, ujmującą przedmiot w perspektywie, lub tablicę, przedstawiającą dany przedmiot w rysunku technicznym.

T. Rojewski: **Podstawowe wiadomości z techniki liternictwa.** Książnica-Atlas. Lwów — Warszawa. 1937. Str. 68. Zł 3,20.

Podręcznik przeznaczony przede wszystkim dla szkół przysposobienia kupieckiego I i II stopnia, przedstawia zagadnienie liternictwa wyczerpująco, zarówno pod względem rzeczowym i estetycznym, jak technicznym i metodycznym.

J. Bandrowski: Na **polskiej Fali.** Książnica - Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 208. Zł 3,—.

Powieść Jerzego Bandrowskiego „Na polskiej fali“ zawiera w łączności z pobytem bohatera wśród rybaków w Jastarni obraz z życia naszych rybaków, ich wierzeń, zwyczajów i obyczajów, a w szczególności prac około połowu ryb w różnych porach roku.

P. Łoziński: **Zoologia i botanika** dla I kl. gimnazjum kupieckiego oraz gimnazjów zawodowych żeńskich. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Stron 160. — Zł 3,10.

Podręcznik ten, zatwierdzony przez Ministerstwo W. R. i O. P. do użytku w gimnazjach kupieckich i gimnazjach zawodowych żeńskich, opiera się głównie na programie gimnazjum kupieckiego, przy czym nacisk został położony na te wiadomości, które są uczniowi potrzebne w nauce towaroznawstwa lub mają znaczenie gospodarcze.

Konturowy atlas historyczny. Rozpowszechnienie w nauce geografii mapki konturowej w szkole, jest dostatecznie znane. Stała się ona jednak potrzebną również w nauczaniu historii. Posługuje się przy tym szkoła licznymi mapkami wydanymi dla celów nauki geografii, które jednak nie spełniają wszystkich wymagań. — Brakowi temu zapobiega wydana świeżo przez Książnicę-Atlas seria pięciu mapek Polski, Europy, Europy zachodniej, Krajów śródziemnomorskich i Wschodu, która daje nie tylko siatkę wodną (w barwie niebieskiej, ale i cieniowany rysunek orografii (w barwie szarej). Podziałki tych mapek zostały uzgodnione z podziałem Atlasu historycznego Nankego i Semkowicza, który świeżo ukazał się również w tanim, przeznaczonym do szkoły, wydaniu.

T. Seifert: Zasady techniki badania bilansu. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 175. Zł 3,60.

Pracę swą podzielił autor na 3 części, a mianowicie: Na badanie istotnych czynności przedsiębiorstwa, na badanie składników bilansowych i rku strat i zysków i na badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstwa.

Dla ułatwienia odnośnych ustaw dołączył autor KODEKS BILANSOWY, czyli przegląd ustaw odnoszących się wyłącznie do księgowości i rachunkowości. w Państwie Polskim. Praca Prof. Seiferta daje pełny system badania bilansu i rku strat i zysków, a więc tej najważniejszej części organizacji przedsiębiorstwa.

Dr R. Wojtusiak: W sercu Kaukazu. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937. Str. 249. — Zł 6,—.

Autor, przyrodnik - zoolog, docent Uniw. Jagiell., opisuje swe wrażenia z podróży, jako uczestnik pierwszej polskiej wyprawy alpinistyczno-naukowej w Góry Kaukaskie, wysokością swą i dzikością znacznie przewyższające Alpy. Autor prowadzi czytelnika trasą wyprawy przez Moskwę, Zagłębie Donieckie, następnie brzegiem Morza Azowskiego aż do Ordżonikidze (dawnego Władykawkazu) i dalej w głąb najwyższych partii zawartych między słynnymi szczytami Elbrusa i Kazboka, dwu wygasłych wulkanów. W tok swego opowiadania wplata też autor obfite wiadomości o krajach i ludach, wśród których poruszali się polscy podróżnicy, o zwyczajach, jakie tam panują, o faunie, florze i krajobrazie tego górskiego świata.

„Młody Spółdzielca“ — przewodnik dla spółdzielni uczniowskich.

W dniu 29. VII. 1937 r. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzeniem Nr II Pr 15236/36 zatwierdziło do użytku wyższych klas szkoły powszechnej i niższych gimnazjum czasopismo „Młody Spółdzielca“ — przewodnik dla spółdzielni uczniowskich.

„Młody Spółdzielca“ wydawany od r. 1936, pragnie pokierować pracą spółdzielni uczniowskich, zgodnie z zasadami spółdzielczości i zaleceniami władz szkolnych. „Młody Spółdzielca“ prowadzi przede wszystkim szeroko rozwinięty dział praktyki. Strona praktyczna bowiem sprawia jeszcze kłopoty zarówno dzieciom, pracującym w zarządach, jak i nauczycielom, opiekunom spółdzielni uczniowskich.

Zamieszczane instrukcje obejmują rachunkowość, pracę wewnętrzną, działalność społeczno-wychowawcza, różne działy, jak introligatorstwo i fryzjerstwo. Obok instrukcji „Młody Spółdzielca“ zamieszcza liczne opisy i przykłady działalności spółdzielni uczniowskich nadsyłane przez dzieci, oddziaływując przykładem z samego życia na spółdzielnie. W każdym numerze czasopisma, równolegle do prac spółdzielczych młodzieży, przedstawiane są podobne przejawy działalności spółdzielczej wśród dorosłego pokolenia.

Dział ogólny, uwzględniający artykuły, opowiadania, nowele i wiersze, zasilają swymi pracami wybitni pisarze dla młodzieży, jak Maria Dąbrowska, Janusz Korczak, Gustaw Morcinek, Edward Szymański, Władysława Kiślańska, dr Władysława Hoszowska i inni.

„Młodego Spółdzielcę“ powinna prenumerować każda spółdzielnia uczniowska. Okazowe egzemplarze wysyła się bezpłatnie. Adres redakcji: Warszawa 12, Grażyny 13.

„SPOŁEM“ Zw. Spółdzielni Spożywców R. P.

ŚWIAT I ŻYCIE. Zarys encyklopedyczny współczesnej wiedzy i kultury. Tom. V. Litery F, G, H. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa, 1937. Pojawiające się ostatnie zeszyty piątego tomu świadczą o staranności redakcji zarówno w doborze haseł, bardzo obfitych i w szerokiej mierze uwzględniających współczesność polską, jak i rodzaju ich opracowania. Tom piąty Świata i Życia stanowi jednocześnie klucz do poprzednich czterech tomów, ujętych w sposób monograficzny, a dających syntezę współczesnej wiedzy o świecie.

St. Łempicki: POLSKI IDEAŁ WYCHOWAWCZY. Bibl. Współpracy Domu i Szkoły. Nr 15. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. 40. Zł. 1.—. Autor zajmuje się w tej pracy historią polskiego ideału wychowawczego, określeniem jego konstrukcji i elementów składowych.

S. Górniak i E. Ehrlich: KAPITAŁ, OBROTY I RENTOWNOŚĆ SKLEPU DETALICZNEGO. Książnica-Atlas Lwów-Warszawa, 1937. Str. 44 Zł. 1.10. Jest to nowe wydawnictwo pomyślane jako podręcznik dla III kl. gimnazjum kupieckiego, I kl. liceum handlowego oraz szkół przysposobienia kupieckiego drugiego stopnia i dostosowane do nowych programów.

Stanisław Szober: SŁOWNIK ORTOEPICZNY — Jak mówić i pisać po polsku, Zesz. IV, str. 289—384, zeszyt V, str. 385 — 480, zeszyt VI, str. 481 — 662. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1937 r. Cena zeszytu zł 3.70. Całość w brosz. zł 30.— w opr. zł 36.—.

W ciągu miesięcy letnich wyszły trzy ostatnie zeszyty SŁOWNIKA ORTOEPICZNEGO prof. Stanisława Szobera. SŁOWNIK ORTOEPICZNY jest bogatym źródłem wiadomości informujących o właściwościach współczesnego wykształconego języka polskiego. Wiadomości te ogarniają najrozmaitsze dziedziny i różne zakresy materiału językowego. Autor informuje czytelnika szczegółowo o właściwościach wymawiania, o składzie głoskowym wyrazów, o różnych odmianach głoskowych jednego i tego samego wyrazu; informuje o budowie słowotwórczej wyrazów i podaje szczegółowe informacje z zakresu właściwości składniowych wyrazów; omawia właściwości znaczeniowe wyrazów; zaznajamia z polską frazeologią, a nadto w osobnych artykułach opisuje właściwości gramatyczne języka polskiego.

W. Doroszewski. MYŚLI I UWAGI O JĘZYKU POLSKIM. Poprawność językowa i nauczanie języka. Objaśnienia wyrazów i form. Uwagi o pisowni. 136 stron. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1937. Cena zł 4,—.

Autor rozważa kryteria poprawności językowej, omawia stosunek poprawności do wymagań stylistycznych, podnosi ważność pracy nad stylem jako wyrazem postawy umysłowej narodów, w związku z tym porusza pewne kwestie z zakresu nauki języka, wreszcie w syntetycznych uwagach kreśli charakterystyki języka polskiego odsłaniając przygodnie pewne perspektywy jego historycznego rozwoju.

W części poświęconej objaśnieniom wyrazów, autor omawia poszczególne kwestie związane z wątpliwościami, które wywołuje tak często praktyka życia językowego.

W części ostatniej zaznajamia czytelników ze sprawami ortografii i przebiegiem prac Komitetu Ortograficznego, którego prof. Doroszewski był czynnym członkiem.

Dr W. Gottlieb i Dr K. Zagajowski: HEINZ WIRD KAUFMANN. Podręcznik języka niemieckiego dla I kl. gimnazjów kupieckich. Książnica-Atlas. Lwów Warszawa, 1937.

Słownik zawiera około 500 słówek głównych jako zapas czynny, niecałe drugie tyle jako zapas bierny, przygodny. Preparacje, ćwiczenia, pouczenia gramatyczne i skarbczyk wyrazów, uszeregowanych według kategorii rzeczowych, dają dużo sposobności i ułatwień do ćwiczeń językowych.

K. Koźmiński: „KAMIENIE NA SZANIEC“. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. 195. Zł. 5.—. „Kamienie na szaniec“, nowa praca Karola Koźmińskiego, to pierwsza bodaj próba u nas zebrania życiorysów dwunastu najwybitniejszych bohaterów ostatnich naszych walk o Niepodległość, poległych za Polskę, wywodzących się z wszystkich formacji wojskowych polskich, a więc zarówno z Legionów Polskich, Polskiej Organizacji Wojskowej, Polskich Formacji na Wschodzie, czy Armii Polskiej we Francji.

Zadaniem książki jest przypomnienie najszerszym naszym warstwom, naszej młodzieży przede wszystkim, postaci takich jak Król, Pekszyc, Żuliński, Wyrwa, Sulkiewicz, Mościcki, Romer, Lis, Bartel de Weydenthal, Szul, Rodzyński i Jabłoński. Książka uzyskała aprobatę wstępną Min. WR. i OP.

E. Maleczyńska: NAUCZANIE HISTORII W SZKOLE ŚREDNIEJ. Książnica - Atlas. Lwów - Warszawa. Str. 144. Zł. 3.40.

Książkę cechuje nastawienie praktyczne. Zagadnienia teoretyczne, a więc cele ,nauczania historii stosunek wzajemny poszczególnych jej działów i sposób grupowania materiału historycznego w ramach nauki szkolnej traktowane są krótko, bez przeciążenia cytatami i referowaniem poglądów cudzych. Część praktyczna, obejmująca przeszło 2/3 książki, omawia stosunkowo szeroko pracę przygotowawczą nauczyciela, pomoce naukowe w nauczaniu historii i ich użycie, organizację gabinetu historycznego i pracowni, organizację toku lekcji, a więc formy podawania materiału nowego, utrwalanie, sprawdzanie i ocenę nabytych wiadomości, prace pisemne uczniów w nauczaniu historii, organizację pracy domowej ucznia, wycieczki historyczne i wywiady, korelację i aktualizację oraz pracę poza lekcyjną nauczyciela historii. Sporo miejsca poświęcono zagadnieniom liceum, którego program wchodzi w roku bieżącym w stadium realizacji.

Książka obliczona jest przede wszystkim na potrzeby nauczycieli rozpoczynających pracę zawodową. Wartość jej podnosi wyczerpująca bibliografiach prac i artykułów dydaktycznych, jak i polskich pomocy naukowych, a również najważniejszych dzieł z obcej i polskiej literatury naukowej doprowadzona do ostatniej chwili. Zamyka książkę tablica porównawcza programów historii w szkołach średnich niektórych państw europejskich.

F. **Korniszewski. J. i A. Maćkowiakowie:** Nauczanie początkowe. **Psychologia — Dydaktyka — Praktyka.** Wydawnictwo „Naszej Księgarni“ Sp. Akc. Zw. Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa, 1938 r. nr 34 cyklu Z praktyki szkolnej, str. 258.

Książka powyższa mając charakter teoretyczno-praktyczny rozpatruje podstawowe zagadnienia nauczania początkowego, z którymi powinien się spotkać każdy nauczyciel szkoły powszechnej uczący w niższych klasach. Część pierwsza (teoretyczna) p. t. „Organizacja nauczania początkowego w świetle psychologii dziecka“ napisana przez Feliksa Korniszewskiego ujmuje te zagadnienia w sposób systematyczny, posiłkując się wydatnie psychologią dla ich naukowego naświetlenia.

Część druga (sprawozdawcza) p. t. „Organizacja pracy w klasie pierwszej a nauka czytania i pisania“ na podstawie sprawozdań z własnej pracy napisana przez J. i A. Maćkowiaków obejmuje fragmenty pracy w klasie pierwszej wzięte z własnej praktyki szkolnej J. Maćkowiakowej, stanowiące ilustrację i konkretne rozwinięcie ogólnych ujęć i teoretycznych sformułowań.

Obie części wzajemnie się rozwijają i uzupełniają, podkreślając najważniejsze zagadnienie nauczania początkowego, wyjaśniając główne trudności i podając właściwe ich rozwiązania.

Stanisław Szymborski: Dniestr z dopływami Prut i Czeremosz. Przewodnik dla turystów wodnych w dziesięciu częściach, oficjalny przewodnik Polsk. Zw. Kajakowego, polecony do użytku służbowego w harcerskich drużynach wodnych. Całość składa się z 10 zeszytów, do nabycia zarówno w komplecie jak i każdy oddzielnie. Części: 1 ogólna, 2 Dniestr, 3 Wereszyca, 4 Seret, 5 Stryj, 6 Świca, 7 Łomnica, 8 Bystrzyca, 9 Prut, 10 Czeremosz. Każdy zeszyt zawiera mapę danej rzeki, a obok mapy teksty, odnoszące się do danego odcinka rzeki. Każdy zeszyt stanowi całość zamkniętą. Wydawn. „Książnicy-Atlas“. Lwów—Warszawa.

„PRZYRODA I TECHNIKA“ czasopismo poświęcone popularyzacji nauk technicznych i przyrodniczych pod redakcją Dr Anny d'Abancourt — Koczwarowej. Książnica-Atlas, Lwów - Warszawa. Nr 7, wrzesień 1937 r.

Treść nr 7; Tołpa St.: Zjawiska cieplne w roślinach. Zaćwilichowska Z. O biologii chróścików. Opolski A. Przestrzeń międzygwiazdowa. Domański M. — Promieniowanie krótkofalowe o pochodzeniu kosmicznym. Stenz E. — Z badań nad izolacją jezior. Dorywalski M. — Boulder Dam — Tama na rzecze Colorado.

„METODYKA BIOLOGII“ dodatek do czasopisma „Przyroda i Technika“ poświęcony nauczaniu botaniki i zoologii.

Zeszyt 6/7 Metodyki biologii przynosi następujące materiały: Inż. T. Młynek daje szczegółowy i wyczerpujący opis jak sporządzać trwałe preparaty stułbi. Prof. Knotz i Mul w art. p. t. Inspektaria do hodowli i obserwacji indywidualnej „opisują jeden z momentów współpracy nauczyciela przyrody i robót ręcznych i ilustrują problem korelacji przedmiotów. O ważnym momencie pracy szkolnej a m. Gazetce ściennej przyrodniczej pisze prof. St. Pawłowska. Oryginalny przyrząd własnego pomysłu który ma naśladować jednostajny przepływ krwi w naczyniach krwionośnych oraz przenoszenia tętna opisuje prof. Sibiga.

JAK POWSTAJE ŻELAZO I STAL? Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. LII. Zł. 2,—. — Jest to interesująca broszura, opracowana przez „Poradnię Stosowania Żelaza“ w Katowicach, a przedstawiająca przebieg produkcji żelaza od wydobywania rudy począwszy, aż po czynności końcowe oraz omówienie znaczenia hutnictwa dla życia gospodarczego Polski. Z ilustracjami.

Z. *Małkowska: DOM NAD ŁĄKAMI.* Wydanie II. Powieść. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. Str. 166. Zł. 4,50.

„SKAUT", ilustrowany dwutygodnik harcerski.

Najstarsze czasopismo młodzieży, wychodzące od roku 1911 we Lwowie weszło na nową drogę, gdyż szpalty swe oddało wyłącznie ruchowi starszej młodzieży harcerskiej męskiej i żeńskiej. Ze względu na sztatę zewnętrzną i na treść, poruszającą wszystkie zagadnienia obchodzące starszą młodzież polską, powinien znaleźć się w każdej czytelni i bibliotece.

Prenumerata roczna wynosi 3,50 złotych. Wpłacać przez P. K. O. Nr 504.610 lub przekazem rozrachunkowym 58 na adres: **„Skaut", Lwów, Kurkowa 12.**

„ZUCH", ilustrowany dwutygodnik zuchów.

We wrześniu ukazał się pierwszy numer „Zucha", jedynego oficjalnego tygodnika młodzieży zuchowej w Polsce. Bogato ilustrowany i stojący na wysokim poziomie, zawiera dużo ciekawie ujętego materiału, dla tego nadaje się wybitnie jako lektura w szkole powszechnej i może być pomocą dla nauczyciela. Prenumerata 2,30 zł rocznie. Prenumeratę wpłacać przez P. K. O. 507.700 lub przekazem rozrachunkowym 271 na adres: **„Zuch", Lwów, ul. Kurkowa 12.**

KSIĄŻKI I CZASOPISMA
nadesłane do redakcji.

Korespondencja Hieromina Rozrażewskiego, Tom I 1567 — 2. VII. 1582. wydał Ks. Paweł Czaplewski. Nakład Towarzystwa Naukowego w Toruniu, ul. Wysoka 16. 1937 r. Str. XXXIX + 516.

Księga Theudenkusa — wydał Leon Koczy. Źródła do dziejów wojny trzydziestoletniej Tom I. Nakład Towarzystwa Naukowego w Toruniu, ul. Wysoka 16. 1937 r. Str. XXXVI + 400.

Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu — Redakcja Toruń, ulica Wysoka nr 16. Prenumerata roczna 6 zł, półroczna 3 zł. Dla członków Towarz. Naukowego bezpłatnie. Składka członkowska Tow. Naukowego w Toruniu, 16 zł rocznie.

Treść zeszytu 7 — za III kwartał 1936 r.: Wojciechowski Zygmunt — Jeszcze o Mieszku. Nieco polemiki i uzupełnień, w tym słowo o pochodzeniu dynastii zachodnio — pomorskiej. Ks. Czaplewski Paweł: Rewindykacja fary i klasztoru w Nowym z roku 1581. Recensje. Polemika. Kronika.

Zeszyt 8 — za IV kwartał 1936 r.: Ks. Czaplewski Paweł — Co posiadali Krzyżacy na Pomorzu przed jego zajęciem w roku 1308/9? Jakóbczyk Witold — Z działalności Juliana Kraziewicza. Ks. Mańkowski Alfons — Cechy rzemieślnicze we wsi Czarzu w XVIII wieku. Recenzje. Kronika.

Muzeum — czasopismo pedagogiczne poświęcone sprawom wychowania, nauczania i organizacji szkolnictwa, organ T. N. S. W. Redakcja i Admin. Lwów, ul. Łyczakowska 5. Prenumerata roczna 10 zł, zeszyt pojed. 2.50 zł.

Treść zeszytu III — październik 1937 r.: K. Brończyk — Nasz obowiązek, Dr Wł. Kowalenko — Uwagi na tle programu i wyników nauczania historii w gimnazjum. Dr M. Kędzior — Ćwiczenia w mówieniu i pisaniu w IV kl. gimn. Dr B. Gawecki — W sprawie praktyki przedegzaminacyjnej kandydatów na nauczycieli fizyki. St. Kowalski — O karności w szkole. Sprawozdania i recenzje.

Chowanna — miesięcznik Instytutu Pedagogicznego w Katowicach, poświęcony współczesnym prądom w wychowaniu i nauczaniu. Red. i Admin. Katowice ul. Szkolna 9. Prenumerata roczna 5 zł, **nr** pojed. 1 zł.

Treść zeszytu 8 — październik 1937 r.: Stefan Szuman — Problemy snów (dok.). Dr G. Jampoler — Ewolucja bihewioryzmu na tle tendencji naukowych w psychologii współczesnej (c. d.). Jan Kulpa — Sylwety artystów — plastyków w szkole powszechnej. (Artur Grottger w stulecie urodzin). Sprawozdania i recenzje. Kronika Instytutu Pedagogicznego w Katowicach. Bibliografia. Dodatek: Sprawy szkolne na Śląsku.

Śląskie Wiadomości Muzyczne — miesięcznik poświęcony Kulturze muzycznej na Śląsku. Red. i Adm. Katowice. ul. Wojewódzka 45. Prenumerata roczna 4 zł.

Treść nr 10 z października 1937 r.: F. Kwiatkowski — Jak stworzyć stałą Śląską Orkiestrę Symfoniczną. M. C. Sobolewski — Instrumentalna istota głosu ludzkiego (c. d.). T. Prejzner — Muzyka a wyobraźnia. **nr 11** z listopada 1937 r.. B. Romaniszyn — Najstarsze i najpiękniejsze prawa muzyczne. M. C. — Sobolewski — Instrumentalna istota głosu ludzkiego (c. d.) T. Prejzner — Muzyka a wyobraźnia (c. d.).

Przegląd Pedagogiczny — dwutygodnik — organu T. N. S. W. Nr 18, 19, z listopada 1937 r. Red. i Admin. Warszawa, Bracka 18. Prenumerata roczna 6 zł.

Słonko — tygodnik z kolorowymi obrazkami dla młodszych dzieci. Red. i Admin. Warszawa, Plac J. Piłsudskiego 1. Prenumerata miesięczna 80 gr, dla szkół 60 gr.

Młody Polak — dwutygodnik dla dzieci i młodzieży Nr 3, 4, 5, 6, z października i listopada 1937 r. Red. i Admin. Warszawa, Chmielna 58. Prenumerata roczna 3,60 zł, półroczna 2 zł, nr pojedyńczy 20 gr.

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — **Tel. 106.**
Administracja: II. p. pokój 538. — **Tel. 178.** — Konto P. K .O. Nr. **304.121.**

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wojew. Śląskiego w Katowicach.